

Jaardocument 2023

Stichting KesslerPerspektief

(Voorheen Stichting Perspektief)

INHOUDSOPGAVE

- Sectie 1 Bestuursverslag**
- Sectie 2 Jaarverslag Raad van Toezicht**
- Sectie 3 Jaarrekening**

BESTUURSVERSLAG 2023

KesslerPerspektief (voorheen Perspektief)

PERSPEKTIEF

iedere dag een nieuwe kans

 bakertilly

Gewaarmerkt voor identifiërende
doelstellingen d.d.: 31-05-2024

INLEIDING	4
1. PROFIEL VAN DE ORGANISATIE	6
1.1 Missie, visie en kernwaarden	6
1.2 Aanbod, werkgebied en kerngegevens	7
1.3 Structuur	7
1.4 Samenwerkingsrelaties	8
2. RESULTATEN 2023	10
2.1 Langdurige zorg, beschermd wonen, beschermd thuis en forensische zorg	10
2.2 Ambulante begeleiding en maatschappelijke opvang	11
2.3 Aanpak huiselijk geweld en Arosa	12
2.4 Fusie met de Kessler Stichting	13
3. RISICO'S & ONZEKERHEDEN	14
4. KWALITEIT & VEILIGHEID	16
4.1 Klachten cliënten	16
4.2 Tevredenheid cliënten	16
4.3 Incidenten cliënten	17
4.4 Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling	18
4.5 Kwaliteitscertificering	18
4.6 Risico-inventarisatie en -evaluatie	18
4.7 Ziekteverzuim medewerkers	18
4.8 Onderzoek & ontwikkeling	19
4.9 Duurzaamheid	19
4.10 Informatievoorziening en automatisering	19
5. BEDRIJFSVOERING & FINANCIËN	20
5.1 Resultaat 2023	20
5.2 Financiële ratio's	21
5.3 Vooruitblik naar 2024 en verder	22
6. MEDEZEGGENSCHAP	24
6.1 Cliënten- en naastenraad	24
6.2 Ondernemingsraad	25
BIJLAGEN	27
Bijlage 1: organogram 2023	27

VOORWOORD

Graag leg ik het jaarverslag over 2023 aan u voor. Stichting Perspektief streeft ernaar een toekomstbestendige organisatie te zijn en te blijven waar cliënten en medewerkers zich goed voelen en waar financiers en ketenpartners vol vertrouwen mee samenwerken. Om dat te versterken is in 2023 de juridische fusie met de Kessler Stichting in Den Haag voorbereid. Sinds 01 januari 2024 zijn we samen Stichting KesslerPerspektief, inclusief ons merk Arosa. Veel medewerkers hebben zich hier voor ingezet. Ondertussen heeft Perspektief in 2023 weer met passie en vakmanschap, op integere wijze samengewerkt voor de meest kwetsbaren onder ons. Ik ben hier ongelooflijk trots op, zowel op de toewijding van onze collega's als op de impact van onze zorgverlening. Graag spreek ik mijn diepe waardering hiervoor uit. Ik kijk er naar uit om ook komende jaren samen met alle collega's van KesslerPerspektief verder te bouwen aan een stabiele toekomst voor onze cliënten en onze organisatie.

april 2024

Miriam Heringa
bestuurder

INLEIDING

Stichting Perspektief legt jaarlijks verantwoording af over haar activiteiten. De jaarverantwoording bestaat uit drie delen:

- De Jaarrekening: de verantwoording over de financiën.
- De gegevens ingevuld in DigiMV: het digitale portaal voor het aanleveren van jaarverantwoordingsgegevens.
- Dit bestuursverslag: de verantwoording over het functioneren en de resultaten.

De raad van toezicht van Stichting Perspektief heeft een eigen, onafhankelijk jaarverslag samengesteld, waarin hij verantwoording aflegt over zijn handelen en de resultaten daarvan.

Dit bestuursverslag begint met een korte schets van het profiel van de organisatie. In deel twee staan de belangrijkste ontwikkelingen in 2023 en in deel drie de belangrijkste risico's en onzekerheden. Het vierde deel gaat in op onderwerpen gerelateerd aan kwaliteit en veiligheid; het vijfde deel op bedrijfsvoeringsonderwerpen. Tot slot treft u een beschrijving van de medezeggenschap in 2023.

Dit beknopte bestuursverslag doet geen recht aan de dynamiek van 2023: de informatie is alleen op hoofdlijnen weergegeven. Uiteraard is meer gedetailleerde informatie beschikbaar. Zou u ergens meer over willen weten? Neem dan contact op met het secretariaat van het bestuur van Perspektief via raadvanbestuur@perspektief.nl.

1. PROFIEL VAN DE ORGANISATIE

1.1 Missie, visie en kernwaarden

Missie

Perspektief staat voor herstel en participatie van mensen die te maken hebben met huiselijk geweld, mensen die dakloos zijn en mensen die (nog) niet zelfstandig kunnen wonen vanwege hun psychiatrische of sociaal-maatschappelijke problemen. Perspektief helpt hen om in balans te komen en hun leven weer vorm te geven. Perspektief focust hierbij op veiligheid, kansen, mogelijkheden en persoonlijke groei.

Visie

Perspektief biedt zorg op maat achter de eigen voordeur van de cliënt en waar nodig biedt Perspektief een veilig (tijdelijk) thuis. De zorg- en dienstverlening is passend en in overleg en afgestemd met eventuele andere zorg- of dienstverleners in het netwerk. Perspektief richt zich daarbij naast de zorg binnen de eigen instelling, ook op de zorg samen met anderen, in overleg met de client en rondom de client.

Kernwaarden

Passie

Medewerkers van Perspektief onderscheiden zich door hun passie, bevologenheid en engagement. Bevologen medewerkers zijn in staat om zich aan te passen aan benodigde veranderingen, zijn bereid om een stapje extra te zetten en de organisatie en de clientzorg verder te brengen. Daar staat tegenover dat er inhoudelijke voorwaarden dienen te worden gecreëerd om de bevologenheid te onderhouden en positief te kunnen beïnvloeden, en om prettig en gezond te werken.

Vakmanschap

Deze kernwaarde onderstreept de transitie naar expertise per product en de kwaliteit van zorg. Vakmanschap bij Perspektief houdt de specifieke combinatie in van kennis, houding en vaardigheden die nodig zijn om de cliënten te voorzien van kwalitatief verantwoorde zorg per product.

Integer

Integer verwijst naar eerlijk en oprecht, en ook naar betrouwbaar. Perspektief staat er voor dat collega's de kaders binnen de organisatie naleven, gezonde normen en waarden hanteren, niet vatbaar zijn voor manipulatie of frauduleuze handelingen en elkaar open aanspreken op verantwoordelijkheden. Binnen Perspektief staan medewerkers open voor persoonlijke ontwikkeling mede door feedback, intervisie en evaluaties.

Samen

Deze kernwaarde verwijst naar de positie van netwerkorganisatie en het overleg met stakeholders om te komen tot een passend aanbod. Perspektief kijkt met

een brede blik vanuit het netwerk wie op welk moment het beste kan bijdragen aan de zorgbehoefte van de client.

1.2 Aanbod, werkgebied en kerngegevens

Perspektief biedt ambulante zorg, begeleid wonen, beschermd wonen, maatschappelijke opvang en hulp en opvang bij huiselijk geweld. Zowel in het kader van de Wet langdurige zorg, de Wet maatschappelijke ondersteuning als in het Forensisch kader.

Het werkgebied van Perspektief bevindt zich in de regio's Delft, Haaglanden, Rotterdam/Rijnmond en Midden-Holland.

In 2023 hielp Perspektief (inclusief Arosa) circa 2.763 unieke cliënten.

De totaalomzet bedroeg bijna 41 miljoen euro. Perspektief ontving de meeste financiering van de zorgkantoren, op basis van de Wet langdurige zorg, en van gemeenten, op basis van de Wet maatschappelijke ondersteuning. Daarnaast ontving Perspektief een deel van de Dienst Justitiële Inrichtingen voor de geleverde forensische zorg.

In 2023 waren gemiddeld circa 460 personen in dienst.

1.3 Structuur

Het organogram treft u in bijlage 1.

Bestuur en toezicht

Perspektief is een stichting, met in 2023 een éénhoofdig bestuur en met een raad van toezicht als toezichthoudend orgaan. Miriam Heringa vervult de functie van bestuurder sinds september 2019. Zij had geen nevenfunctie die conflicteerde met haar werk als bestuurder van Stichting Perspektief. Goed bestuur en toezicht zijn belangrijke voorwaarden voor goede zorg. De principes van de Governancecode Zorg hebben we dan ook toegepast en deze zijn verankerd in de statuten en reglementen. Ook de Wet Normering Topinkomens (WNT) is toegepast: de bestuurder wordt bezoldigd één klasse lager dan volgens de WNT is toegestaan.

Primair proces

In de organisatie staat het primaire proces voorop, waar cliënten met ondersteuning van professionals werken aan wonen, werk, netwerken en veiligheid. De medewerkers zijn met hun cliënten ondergebracht bij productgerelateerde, resultaatverantwoordelijke teams. Deze teams worden aangestuurd door een teamleider, onder de verantwoordelijkheid van een productmanager, onder de eindverantwoordelijkheid van het bestuur.

Ondersteunende diensten

Het servicebureau is ondersteunend aan het primaire proces en is aangestuurd door de manager Bedrijfsvoering, de manager Financiën & Administratie en de bestuurssecretaris, onder eindverantwoordelijkheid van het bestuur.

1.4 Samenwerkingsrelaties

We werkten in 2023 met vele verschillende organisaties intensief samen en zijn actief in het regionale netwerk dat gevormd wordt door zorgorganisaties en ketenpartners. In het kader van het leveren van goede (keten)zorg en begeleiding, is de samenwerking met diverse zorgaanbieders geïntensiveerd en geformaliseerd. Wij blijven actief de samenwerking aangaan om onze zorg verder te optimaliseren en de keten te verbeteren.

2. Resultaten 2023

In onze strategische koers en alles wat we doen, staat het optimaliseren van de zorg voor onze cliënten centraal. Hieronder geven we onze resultaten per productgroep weer en staan we stil bij de fusie met de Kessler Stichting.

2.1 Langdurige zorg, beschermd wonen, beschermd thuis en forensische zorg

Het jaar 2023 stond in het teken van het aantrekken van nieuwe medewerkers, het verfijnen van kwaliteit en processen, en het vergroten van onze zichtbaarheid en verankering in het netwerk.

We hebben voortgang geboekt in het uniformeren van zorgprocessen, waarbij we verschillende initiatieven hebben ontplooid om het volledige zorgproces in kaart te brengen. We hebben handboeken per product ontwikkeld als richtlijnen. We hebben investeringen gedaan om medewerkers te behouden en te binden, waarbij we trainingen zoals ADL, verslaving en co-morbiditeit hebben aangeboden. Daarnaast wordt de in-house expertise uitgebreid door het aantrekken en opleiden van VIG-ers.

Op alle locaties is een nulmeting van medicatie uitgevoerd volgens veilige principes in de medicatieketen. Deze principes dienen als leidraad voor bewust risicobeheer in het medicatieproces. We hebben tevens een inventarisatie uitgevoerd om te beoordelen of wordt voldaan aan de HACCP-richtlijnen, resulterend in een adviesrapport met 'nice-to-haves' en 'need-to-haves'.

Beschermd wonen

Binnen de teams Beschermd Wonen hebben we extra aandacht besteed aan het motiveren van cliënten richting dagbesteding of (vrijwilligers-)werk. Enkele cliënten zonder daginvulling worden betrokken bij dagelijkse taken op locatie.

Langdurige zorg

Op de locaties Langdurige Zorg hebben we de focus gelegd op het organiseren van activiteiten, met een voornemen dit in 2024 structureler te maken. Er is tevens veel aandacht besteed aan het actief betrekken van familie en naasten bij de zorgverlening.

Forensische zorg

We zijn bezig met het implementeren van het Kwaliteit Kader Forensische Zorg (KKFZ), onderliggend met een meerjarenplan om inzicht te krijgen in naleving en verbeterpunten. Een analyse van ons forensisch vakmanschap is begonnen met behulp van de organisatiewijzer van het Expertisecentrum Forensische Psychiatrie (EFP). De focus ligt op groei en deskundigheidsontwikkeling in samenwerking met het EFP/Kwaliteit Forensische Zorg in 2024.

Ketenpartners

De focus is verschoven van intern naar extern, met een nadruk op het verbeteren van het imago in de wijk. We hebben geïnvesteerd in het versterken van relaties met netwerk- en ketenpartners, waaronder woningcorporaties zoals Woonbron, Vidomes en Arcade. Doel hiervan is betere samenwerking en afstemming in het veld.

We hebben aan samenwerkingsverbanden deelgenomen zoals het Nationaal Programma Delft West, Vangnet in de wijk en Wij West, met als uitgangspunt gelijke kansen en leefbaarheidsverbetering.

De samenwerkingsrelatie met GGZ Delfland is geïntensiveerd, en we hebben de banden aangehaald met andere (zorg)instellingen zoals Pieter van Foreest en de Veiligheidskamer.

We hebben geïnvesteerd in samenwerking met directe ketenpartners zoals Fivoor, Talenty, Leger des Heils en Parnassia. En we hebben actief deelgenomen aan netwerkbijeenkomsten en inspiratiesessies van het KFZ/EFP. We zijn een samenwerking aangegaan met het Zorg- en Veiligheidshuis Haaglanden, en we hebben convenantafspraken gemaakt met het Westland, naast reeds bestaande convenantwoningen in Rijswijk en Den Haag, om uitstroom en zorgcontinuïteit te verbeteren.

2.2 Ambulante begeleiding en maatschappelijke opvang

Maatschappelijke opvang

In 2023 hebben we in het externe veld weer flink geïnvesteerd in de belangenbehartiging van onze cliënten. Met de decentralisatie van Wmo taken naar de lokale gemeenten en de transitie van Maatschappelijke Opvang naar Maatschappelijk Wonen op komst, is het van cruciaal belang geweest om als voorvechter van mensen zonder dak op te treden. Door vanuit passie en expertise het gesprek met onze partners aan te gaan, hebben we bijgedragen aan de gedeelde visie: passende huisvesting is geen privilege, maar een voorwaarde voor bestaanszekerheid. Wonen is immers een mensenrecht.

Op inhoudelijk gebied is er veel aandacht uitgegaan naar vernieuwing van het convenant Huisvesting Zorgafhankelijke Doelgroepen. In de aanloop hiernaar toe leek de uitstroom uit de Noodopvang onder druk komen te staan. Door intensief op te trekken met de verantwoordelijke beleidsmedewerkers van Gemeente Delft hebben we dit risico ondertussen afgewend en vormt ook het vernieuwde convenant één van de meest belangrijke uitstroommogelijkheden.

Op locatie lag de focus op het op orde brengen van de basisbezetting en teamcohesie. De aanwas van nieuwe sollicitanten was summier en de mate van kwaliteit twijfelachtig. Daarentegen hebben we wel goede contacten met detacheringbureaus, wat maakt dat de continuïteit van zorg niet in gevaar is gekomen. Tegelijkertijd is dat geen lange termijn oplossing. We investeerden in verzuimaanpak en stabiliteit van zorgprocessen. We splitsten de Noodopvang en Ambulant MO, waardoor er meer focus gelegd kon worden op coaching op the

job en het boeien en binden van (nieuwe) professionals. Langzaam maar zeker is er een nieuwe balans ontstaan.

Ondanks alle uitdagingen in 2023, is de kwaliteit van dienstverlening op niveau gebleven, het aantal incidenten is afgenomen en de contacten met stakeholders (o.a. gemeente, politie, toezicht, veiligheidskamer, woningcorporaties) zijn onverminderd intensief en constructief verlopen.

Ambulante Begeleiding

Een groot deel van het jaar heeft in het teken gestaan van verder verminderen van ongefinancierde zorg, verhogen van volledige dossiervorming en het realiseren van een gebalanceerde caseload. Vooruitlopend op de fusie hebben we de caseloadverdeling en de functiemix van de ambulante teams van respectievelijk Perspektief en de Kessler Stichting aangepast, zodat zij na fusie naadloos op elkaar aan kunnen sluiten.

We hebben besloten niet deel te nemen aan de aanbesteding voor het H6 contract (regio Zoetermeer). Het tarief bleek voor het merendeel van de beschikbare percelen ontoereikend te zijn voor een verantwoorde bedrijfsvoering. Daarnaast was er sprake van verschil van inzicht over de inzet van zorgprofessionals met MBO3/MBO4- versus HBO-niveau. In de consultatieronde is dit ook samen met meerdere zorgaanbieders kenbaar gemaakt; helaas heeft het niet geleid tot overeenstemming met de betrokken gemeenten.

Het resultaat van de externe klanttevredenheid meting van de H5 gemeenten was erg positief. We scoorden (schaal 1-5) voor de kwaliteit van begeleiding een 4,52, voor de begeleider een 4,55 en als aanbieder een 4,05. In totaal ervaart 89 % dat de zelfredzaamheid vergroot wordt door de begeleiding van Perspektief.

2.3 Aanpak huiselijk geweld en Arosa

In 2023 hebben we belangrijke stappen gezet in het integratieproces van Perspektief aanpak huiselijk geweld en Arosa Rotterdam, wat heeft geleid tot het aanbieden van een aanpak huiselijk geweld onder de naam Arosa. Om dit te bereiken hebben we de structuur aangepast, waarbij Arosa nu wordt geleid door een directeur en de teams worden aangestuurd door teamleiders. Deze aanpassing in structuur is gebaseerd op de reeds bestaande structuur met teamleiders bij Perspektief, en deze is in 2023 geïmplementeerd voor Arosa. Als gevolg van deze eenduidige structuur in de aansturing hebben we verdere stappen genomen om integratie te bevorderen.

Het Loket in Den Haag en de Bureaudienst uit Rotterdam zijn geïntegreerd tot één Loket en zijn nu gevestigd in Den Haag. Als volgende stap zullen we in 2024 onderzoeken hoe we andere expertises beter kunnen benutten en integreren.

In 2023 hebben we ons voorbereid op het verkrijgen van het keurmerk veiligheid in vrouwenopvang. Hiervoor zijn de medewerkers van Arosa getraind op Veerkracht. In nauwe samenwerking met afdeling beleid hebben we alle

voorbereidingen getroffen voor de audit, wat heeft geresulteerd in het verkrijgen van het keurmerk.

Tevens zijn de voorbereidingen voor subsidieaanvragen bij de gemeentes vroegtijdig gestart, zowel bij Rotterdam als in Den Haag. Beide gemeentes erkennen de urgentie om de huisvesting voor vrouwenopvang te verbeteren. We bereiden ons voor om de werkwijze van het Oranjehuis concept te integreren in onze dienstverlening; dit zal in 2024 een belangrijk thema blijven. Dit vraagt om aanpassingen in de teambezetting door de inzet van verschillende expertises, wat in 2024 verder zal worden uitgewerkt.

Financiële sturing op de inzet van mensen en middelen heeft extra aandacht gekregen om ongefinancierde zorg te voorkomen en de juiste vergoedingen te factureren. Bij het aanvragen van subsidies hebben we aangetoond dat er een discrepantie is tussen de CAO-ontwikkelingen, de verhogingen van de energiekosten en de stijging van het accres. Dit dient in de komende periode beter in balans te komen.

2.4 Fusie met de Kessler Stichting

De formele start van dit traject, vond in 2022 plaats met een verkenning van de meerwaarde van een vergaande samenwerking. Die meerwaarde werd verwacht op gebied van de zorg, versteviging van de backoffice, de bedrijfsvoering (ICT, efficiëntie), in de marktpositie en in de arbeidsmarktpositie.

In de eerste helft van 2023 is vervolgens uitgebreid onderzoek gedaan naar de belangrijkste risico's, vaak met behulp van externe deskundigen. Na de analyse van de resultaten daarvan is de formele besluitvorming voorbereid. Ondernemingsraden, cliëntenraden en raden van toezicht waren allen positief en eind juni heeft het bestuur dan ook besloten tot een juridische fusie met de Kessler Stichting per 01 januari 2024.

De tweede helft van 2023 stond in het teken van de voorbereiding van de integratie tot één organisatie. Een intensieve periode, met het uiteindelijke resultaat dat Stichting Perspektief en de Kessler Stichting per 01 januari 2024 samen verder zijn gegaan als Stichting Kessler Perspektief.

2024 zal in het teken staan van het daadwerkelijk samenvoegen van de organisatie op alle niveaus. Waaronder het samenvoegen van de backoffice, creëren van een gezamenlijke cultuur, formuleren van nieuwe werkwijzen, inrichten van gezamenlijke IT-systemen en implementatie van de methodiek Competentiegericht Begeleiden (CGB), Met dat laatste project is in 2023 al gestart.

3. Risico's & onzekerheden

In 2023 hadden we te maken met diverse risico's en onzekerheden. De belangrijkste hebben we hieronder weergegeven.

Toename intensiteit en complexiteit zorgvraag

De algemene (politieke) aandacht voor onze cliënten is toegenomen. Met name de aandacht voor huiselijk geweld, femicide en gender-gerelateerd geweld, is zowel op landelijk als lokaal niveau toegenomen. Dit is op zichzelf gunstig, alhoewel het zich nog niet vertaalt in verdere mogelijkheden om onze zorg en dienstverlening verder te moderniseren. We ervaren een toename in de intensiteit en complexiteit van de zorgvraag. De beperkte en tijdige toegang tot GGZ behandeling met daaraan gekoppelde wachtlijsten, draagt hier in sterke mate aan bij. Ook de energiecrisis, prijsinflatie en krapte op de woningmarkt hebben effect op de toenemende (financieel) kwetsbare woon- en leefsituatie van onze cliënten.

Financiering

De financiering van zorg en begeleiding is onderhevig aan (lokale en landelijke) politieke dynamiek en aan stelselwijzigingen (continue aanpassing van wet- en regelgeving). De algehele druk op het sociaal en zorgdomein is de afgelopen jaren toegenomen. Er is sprake van een continue druk op de budgetten, wat ertoe leidt dat cliënten geen passende indicatie of beschikking krijgen.

Naast de wijze van financieren en contracteren kan in zijn algemeenheid worden gesteld dat de tarieven (met name binnen de WMO) een knelpunt zijn. Een volledige compensatie van de verhoging van de looncomponent op grond van de CAO's, heeft afgelopen jaren onvoldoende plaatsgevonden.

Verschillende eisen en verplichtingen

Door de grotendeels regionale financiering van onze zorg hebben we te maken met verschillende eisen en verplichtingen die onze financiers opleggen. Financiers wentelen landelijke en lokale verplichtingen af op zorgaanbieders, waarbij deze extra werkzaamheden niet altijd of in onvoldoende mate worden vertaald in de tarieven. Daarbij komen deze gestelde eisen en verplichtingen vanuit verschillende financiers regelmatig niet overeen en sluiten onvoldoende aan bij onze eigen normen, kaders en kwaliteitseisen.

Andere zorgaanbieders

Zorgaanbieders zoeken elkaar meer en meer op in antwoord op de aanbestedingstendens. Er ontstaan gelegenheidscoalities rondom aanbestedingen, wat leidt tot uitvoeringsperikelen als een gelegenheidsconsortium de aanbesteding wint. Daarnaast is het aantal nieuwe zorgaanbieders toegenomen en de aanbestedingstendens geeft hun ook toegang tot de markt. Velen van hen zetten vooral in op de financieel lucratieve

zorg. Het zijn jonge organisaties met een zeer beperkte overhead die een prijsconcurrerend aanbod doen.

Krapte arbeidsmarkt

Op de arbeidsmarkt heeft door toenemende schaarste toenemende concurrentie plaatsgevonden. De arbeidsmarkt van zorg en welzijn kampt al jaren met personeelstekorten en uitval van personeel. De kwaliteit van zorg en begeleiding staat hierdoor onder druk, net als de toegankelijkheid van de zorg.

Het behoud en inzet van personeel vormt één van de grootste interne uitdagingen. We hebben te maken gehad met hoog verzuim en verloop, waardoor er sprake was van vacatureruimte in meerdere teams binnen de organisatie. Hierdoor waren we genoodzaakt meer ZZP'ers in te zetten dan wenselijk.

4. Kwaliteit & Veiligheid

4.1 Klachten cliënten

Er zijn in 2023 in totaal 34 klachten ingediend waarvan 1 klacht is doorgezet naar de externe klachtencommissie. De klacht van client is door de externe klachtencommissie gegrond verklaard. De aanbevelingen zijn opgepakt. In 2023 zijn er geen klachten bij de Geschillencommissie Zorg ingediend.

Er zijn 3 klachten niet ontvankelijk verklaard.

Er zijn in 2023 ook 4 klachten door niet-cliënten ontvangen (3 omwonenden en 1 netwerkpartner). De begeleiding en teamleider van deze cliënten zijn op de hoogte gesteld en zijn in gesprek gegaan met melder en client.

Bij nagenoeg alle klachten is tussenkomst van externe klachtenfunctionaris Quasir of een gesprek tussen klager en teamleider voldoende om de klacht op te lossen. Het gehoord voelen en nadere uitleg over de situatie of de werkwijze zorgt ervoor dat de onvrede bij client verdwijnt. Soms is inzet van een jurist of functionaris gegevensbeheer nodig. De inzet van de klachtenbeheerder bij een klachtgesprek is ook twee maal voorgekomen.

Klachten komen vooral voor bij residentiele cliënten. Meer dan de helft van de klachten gaat over ontevredenheid van de begeleiding of onheuse bejegening. Opvallend is dat bijna 40 % van de klachten bij de locaties Aanpak Huiselijk Geweld worden gedaan en dan vooral bij Arosa Rotterdam. Van de totaal 13 klachten voor de Aanpak Huiselijk Geweld zijn 7 ingediend door ex-partners. De klacht gaat vaak over onduidelijkheid over procedures, omgangsregelingen kind(eren) of rol begeleiding bij juridische kwesties.

4.2 Tevredenheid cliënten

Ook in 2023 heeft het jaarlijkse tevredenheidsonderzoek onder cliënten langdurige zorg weer plaats gevonden. De CQI vragenlijst is op ons verzoek vereenvoudigd onder de cliënten uitgezet. Ook was er op elke Wlz-locatie een dagdeel een onafhankelijk interviewer aanwezig.

Onder cliënten Beschermd Wonen en Beschermd Thuis heeft in 2023 het tweejaarlijkse tevredenheidsonderzoek plaats gevonden. Ook zij zijn via een vereenvoudigde CQI vragenlijst bevraagd.

De Wlz-cliënten die deelnamen aan het onderzoek, gaven Perspektief het rapportcijfer 7,55 (2022: 7,45). Locatie Schoonegge in Rotterdam kreeg het gemiddelde rapportcijfer van 6,8 (2022: 4,9). Voor de BW-BT locaties kregen we een 6,5 (2022: 8,5). Helaas was het percentage cliënten dat meedeed aan de onderzoeken erg laag (22 %; 2022: 28 %).

Naar aanleiding van de resultaten heeft elk team de tops genoteerd (waar zijn ze blij mee en wat gaan ze behouden) en wat er beter kan en hoe ze dit kunnen realiseren met haalbare oplossingen. Deze punten zijn in het jaarplan opgenomen.

Belangrijkste tops: client is op de hoogte van het zorgplan en gaf aan inspraak te hebben bij opstellen hiervan.

Cliënten gaven aan dat informatieverstrekking over brandveiligheid goed is en ze zich fysiek veilig voelen op de locatie.

Belangrijkste tips: informatievoorziening over rechten cliënt verbeteren (klachten, dossier, naastenbeleid); ook is continuïteit en bereikbaarheid van het personeel een punt van aandacht; een aantal teams zet in op meer dagbesteding voor cliënten.

4.3 Incidenten cliënten

Totaal zijn er in 2023 713 meldingen gedaan van incidenten met cliënten (in 2022 641 en in 2021 648 meldingen), voor 226 unieke cliënten. Dit betekent dat voor 10 % van de totale clientpopulatie een incident is gemeld. Voor deze 10 % cliënten zijn er gemiddeld 3 meldingen per client gemaakt. Binnen Perspektief waren er 16 cliënten die 222 meldingen op hun naam hadden ofwel ruim 30 % van het totaal. Deze cliënten verblijven met name op locatie Schoonegge en op de Wlz locaties.

40 % van de meldingen op de locaties Beschermd Wonen / Beschermd Thuis is medicatie gerelateerd en gaat in de helft van de gevallen om het 'missen' van medicatie door client, omdat client niet aanwezig is of dat medicatie niet aanwezig is.

Voor de Forensische Zorg is in 2023 met name sprake bij incidenten van agressie en geweld en grensoverschrijdend gedrag, verslavingsproblematiek in combinatie met psychische gesteldheid zeker als cliënten worden aangesproken op het overtreden van afspraken/regels.

Op locatie Schoonegge zijn meldingen getypeerd als Agressie en Geweld (40 %) en Grensoverschrijdend gedrag (10 %). Daarnaast is 1 op de 5 incidenten medicatie gerelateerd. Uit de MIC-meldingen is een toename gebleken van discriminatie/racisme jegens medewerkers.

Totaal zijn er in 2023 234 MIC meldingen gemaakt, met betrekking tot 70 WLZ cliënten. Op de locatie Brasserskade werd er het meeste gemeld (95 incidenten). Ruim 55 % van de totaal 172 meldingen betreft Medicatie gevolgd door Agressie/Geweld (18 %).

Naar aanleiding van de 27 meldingen voor de productgroep Aanpak Huiselijk Geweld, zien we dat er veel agressie is van ex-partner richting client en/of

medewerkers tijdens netwerk gesprekken.

Totaal zijn er voor de Maatschappelijke Opvang 72 MIC-meldingen met betrekking tot 30 cliënten. Bijna twee derde van de meldingen betreft Agressie/ geweld en grensoverschrijdend gedrag. In een kwart van de incidenten speelt middelengebruik (drugs en/of alcohol) een rol.

Er waren 611 cliënten ambulantly in zorg waarvan 9 MIC-meldingen met betrekking tot 7 cliënten. Er is 1 cliënt als vermist opgegeven.

Er zijn 7 cliënten van Perspektief overleden, van wie 1 als gevolg van suïcide. Het aantal pogingen tot suïcide was in 2023 19 (in 2022 13).

4.4 Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling

De meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling helpt professionals met het signaleren en handelen bij (vermoedens van) huiselijk geweld of kindermishandeling. En bij psychisch of seksueel geweld en verwaarlozing. In 2023 is 10x een consult gegeven door de aandachtsfunctionarissen voor de Meldcode (in 2022 3x). In 2023 zijn er 19 vragenlijsten ingevuld (in 2022 21 en in 2021 41). 9x werd de vragenlijst ingevuld betreffende zorgen over een volwassene en in 10x over een kind. Er was daarbij sprake van lichamelijke mishandeling, psychische verwaarlozing en mishandeling, eegerelateerd geweld en seksueel misbruik. Officieel zijn er 2 meldingen gedaan bij Veilig thuis na toepassen van de Meldcode vragenlijst.

4.5 Kwaliteitscertificering

De externe audits binnen Perspektief ten aanzien van het kwaliteitscertificaat (ISO) en het Keurmerk Veiligheid Vrouwenopvang zijn zeer positief verlopen. Afwijkingen zijn adequaat opgelost en complimenten zijn uitgedeeld voor leiderschap. Het ISO-certificaat is dan ook verlengd en het Keurmerk behaald.

4.6 Risico-inventarisatie en -evaluatie

In Nederland is een RI&E wettelijk verplicht voor bedrijven met meer dan 25 werknemers om eventuele risico's in kaart te brengen en te helpen bij het verbeteren van de werkomgeving. Binnen Perspektief en Arosa zijn er RI&E's uitgevoerd en vastgesteld. De bestaande versies zijn samengevoegd tot één RI&E. Er heeft een actualisatieslag plaatsgevonden en waar mogelijk zijn de actiepunten meer SMART geformuleerd. De aanpak van acties voortkomend uit het RI&E verloopt gestaag.

4.7 Ziekteverzuim medewerkers

Het gemiddelde totaal verzuimcijfer voor Stichting Perspektief & Arosa was in 2023 10,82% (in 2022 was dit 10,87%). Dit houdt in dat het gemiddelde verzuimcijfer in 2023 3,27% boven het landelijk gemiddelde van de bedrijfstak lag. De ziekmeldingsfrequentie lag over 2023 op 0,88 (2022 = 1,29) en de gemiddelde verzuimduur is 50,42 dagen (2022 = 43,40).

4.8 Onderzoek & ontwikkeling

In 2023 zijn we een detacheringsovereenkomst met de Haagse Hogeschool aangegaan, waarbij de rol van projectmanager bij Perspektief gecombineerd wordt met die van senior onderzoeker aan het Kenniscentrum Health Innovation. Vanuit deze gecombineerde rol wordt onderzocht hoe de relatie tussen beide organisaties nader vorm gegeven kan worden en hoe de impact van onder andere onze zorgverlening verder in beeld kan worden gebracht.

We onderzoeken hoe Perspektief vorm kan geven aan het ontwikkelen van kennis en interventies om de gezondheidssituatie van onze cliënten te meten en te verbeteren. Door middel van praktijkgericht onderzoek naar sociaal-technologische innovaties wil Perspektief dit nader in beeld brengen.

4.9 Duurzaamheid

Zorgorganisaties dragen in grote mate bij aan klimaatverandering en vervuiling van het milieu. De externe druk vanuit financiers maar ook de maatschappij om in te zetten op duurzaam inkoop-, vervoers- en huisvestingsbeleid, neemt toe. We zijn dan ook met een projectgroep gestart in het kader van duurzaamheid. Hier hebben we een hogere prioriteit aan toegekend vanwege onze eigen ambities, door de toenemende eisen die financiers aan ons stellen en door wetgeving die op ons van toepassing is geworden als gevolg van de nieuwe fusieorganisatie. We sluiten hiermee aan bij een innovatieve werkgroep, georganiseerd vanuit de gemeente Den Haag.

4.10 Informatievoorziening en automatisering

Ter voorbereiding op de fusie met de Kessler Stichting per 01 januari 2024, worden alle systemen van zowel Perspektief als Arosa als Kessler tegen het licht gehouden: welke passen goed bij de fusieorganisatie en welk minder? En hoe zou de transitie vorm moeten krijgen? Een deel van deze transitie heeft in 2023 al plaats gevonden, zoals de overgang naar het nieuwe AFAS.

5. Bedrijfsvoering & Financiën

5.1 Resultaat 2023

Het jaar 2023 is afgesloten met een positief resultaat van € 161.000 (2022: € 97.000 positief). Het resultaat 2023 is negatief beïnvloed door een aantal incidentele lasten. € 250.000 heeft betrekking op uitgaven die in de voorbereiding op de fusie met de Kessler Stichting per 1 januari 2024 zijn gedaan. In dat kader heeft tevens harmonisatie van grondslagen van waardering en resultaatbepaling plaatsgevonden, wat heeft geresulteerd in een aanvullende afschrijving op inventarissen en ICT ten bedrage van € 211.000. Daarnaast heeft een correctie plaatsgevonden van de restwaarden zorgvastgoed en heeft in het verlengde daarvan een inhaalafschrijving plaatsgevonden van € 102.000. Verder is er in de jaarrekening 2023 een aanvullende VPB-last opgenomen van € 55.000 die betrekking heeft op de aanslag over de periode 2014-2020. Het genormaliseerde resultaat voor 2023 komt daarmee uit op € 780.000.

De bedrijfsopbrengsten zijn dit jaar uitgekomen op € 40,9 miljoen. Ten opzichte van vorig jaar is sprake van een toename van de omzet met circa € 2,9 miljoen. Nadere analyse laat zien dat de baten uit bedrijfsmatige zorgverlening, te weten de inkomsten uit de Wet langdurige zorg en Forensische Zorg, met € 1,2 miljoen zijn toegenomen. Deze toename is in belangrijke mate te verklaren door de indexatie van de tarieven met 6,7%. Daarnaast is sprake van een lichte toename van het aantal bezette bedden en toename van de gemiddelde zorgbehoefte. De opbrengsten uit Forensische Zorg laten een lichte daling zien, die voortvloeit uit een lagere bezetting en afname van het aantal begeleidingsuren. De baten uit andere beroeps-of bedrijfsmatige activiteiten zijn met 7% toegenomen tot ruim € 29,5 miljoen. Deze toename laat zich naast de reguliere indexatie van tarieven in belangrijke mate verklaren door een substantiële stijging van de uurtarieven begeleiding (WMO) in de gemeente Rotterdam. Stijging van tarieven heeft plaatsgevonden naar aanleiding van tariefonderzoek dat in opdracht van de gemeente Rotterdam is uitgevoerd. Daarnaast heeft een uitbreiding van activiteiten plaatsgevonden. Vanuit de gemeente Delft is een additionele subsidie verstrekt voor het realiseren van jongerenopvangplekken (12 stuks) en het uitbreiden van het aantal pensionwoningen. Tegenover deze toename staat een afname van het aantal trajecten dat buiten de centrumgemeente Rotterdam is uitgevoerd en heeft een lagere inzet van onderaanneming plaatsgevonden omdat indicaties rechtstreeks aan de onderaannemer zijn toegekend. De overige bedrijfsopbrengsten hebben met name betrekking op huuropbrengsten en eigen bijdragen en zijn per saldo afgenomen ten opzichte van vorig jaar. De beëindiging van de onderverhuur op één locatie ligt hieraan ten grondslag.

De totale bedrijfslasten zijn ten opzichte van vorig jaar met € 2,9 miljoen toegenomen tot € 40,8 miljoen. Belangrijkste verklaring is gelegen in de toename van de personeelskosten, kosten uitbesteed werk en overige bedrijfskosten. Als gevolg van CAO-verhogingen zijn de personeelskosten

afgelopen jaar sterk toegenomen. Tegenover deze toename staat een lichte afname van het gemiddeld aantal personeelsleden. De krapte op de arbeidsmarkt heeft ertoe geleid dat vacatures langer openstaan. Dit is tevens de onderliggende reden voor de toename van de kosten voor werving & selectie en uitbesteed werk. Daarnaast heeft een herberekening van de reservering verlofdagen geleid tot additionele kosten. Harmonisatie van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling hebben geleid tot extra waardevermindering van de activa met € 211.000. Daarnaast heeft een schattingswijziging ten aanzien van de restwaarde van vastgoed geleid tot een extra afschrijving van € 102.000. De overige bedrijfskosten zijn met 5,5 % toegenomen tot circa €9,9 miljoen. Deze toename is met name toe te schrijven aan hogere prijzen voor voeding en uitgaven die in het kader van de voorbereidingen op de fusie met de Kessler Stichting zijn gedaan. Daarnaast is in de jaarrekening een VPB-last opgenomen die betrekking heeft op de belastbare resultaten over de periode 2014 tot en met 2020. Deze VPB-last is opgenomen naar aanleiding van de totstandkoming van een vaststellingsovereenkomst met de belastingdienst.

5.2 Financiële ratio's

De in de volgende tabellen opgenomen indicatoren laten de mutatie ten opzichte van vorig jaar zien.

De belangrijkste kerncijfers kunnen als volgt worden samengevat:

(in duizenden euro's)	2023	2022
Vlottende activa	11.432	10.348
Eigen vermogen (EV)	6.512	6.351
Voorzieningen (V)	347	272
Lang vreemd vermogen (LVV)	675	675
Kortlopende schulden	7.307	6.949
Balans totaal	14.842	14.247
Totale bedrijfsopbrengsten (TO)	40.935	38.016

De belangrijkste ratio's betreffende de financiële positie zijn:

(in duizenden euro's)	2023	2022
Vermogensniveau (EV/TO)	15,9 %	16,7 %
Voorzieningenniveau (V/TO)	0,8 %	0,7 %
Weerstands niveau ((EV+V)/TO)	16,7 %	17,4 %
Liquiditeit (vlottende activa/kortlopende schulden)	1,6	1,5
Solvabiliteit (EV/Balans totaal)	0,44	0,45

Onder de solvabiliteit (de verhouding tussen het eigen vermogen en het balanstotaal) wordt verstaan de mate waarin de zorginstelling kan voldoen aan haar financiële verplichtingen. Het ministerie van VWS hanteert bij de beoordeling van de financiële positie van een zorginstelling een solvabiliteitspercentage van 20 %, als goed. De solvabiliteit van Perspectief is licht gedaald: 44 % in 2023 ten opzichte van 45 % in 2022. De huidige solvabiliteit is daarmee ruim voldoende, conform de norm van het ministerie van VWS.

Het weerstandsvermogen betreft het vermogen om ook in ongunstige tijden de activiteiten voort te kunnen zetten. Het weerstandsvermogen is berekend door het eigen vermogen te relateren aan de totale opbrengsten van de zorginstelling. Het WfZ acht, gelet op de ontwikkelingen in de zorgsector op dit moment, een weerstandsvermogen tussen 20 % en 25 % wenselijk. Het weerstandsvermogen van Perspektief is als gevolg van de naar verhouding sterker toegenomen omzet afgenomen: 16,7 % in 2023, en 17,4 % in 2022.

Onder liquiditeit wordt verstaan de mate waarin een zorginstelling op korte termijn verplichtingen kan voldoen met de vlottende activa. Om de liquiditeitspositie van een zorginstelling te meten, wordt vaak de quick ratio gebruikt. De quick ratio is de vlottende activa, exclusief de voorraden, gedeeld door de kortlopende schulden. Een gezonde quick ratio is minimaal 1. De liquiditeit is in 2023 licht toegenomen en ligt nog ruim boven de 1 (1,6).

5.3 Vooruitblik naar 2024 en verder

Als gevolg van de fusie per 1 januari 2024 met de Kessler Stichting, zal de focus in 2024 en de jaren erna vooral liggen op het integreren van de bedrijfsprocessen van Kessler, Perspektief en Arosa. Het ontdekken en borgen van een nieuwe cultuur, het strategisch richten en inrichten van de organisatie en het kiezen van doelen en portfolio om de ambitie waar te maken, zullen de eerste prioriteiten zijn. Dat in een samenleving en tijdsgewricht waar veel onzekerheid is, mensen snel geneigd zijn om hun mening te uiten en niet altijd op een constructieve manier en waar veel mensen (het gevoel hebben) niet meer deel te nemen aan de samenleving en zich ook niet vertegenwoordigd voelen, maakt het complex. Zeker ook met de financiële krapte van beschikbare budgetten en een arbeidsmarkt die noopt tot het inzetten van flexkrachten die niet alleen duurder zijn maar ook niet altijd de gewenste kwaliteit leveren en de cultuurvorming bemoeilijken. Dat is nogal wat.

Gelukkig zijn mensen en organisaties veerkrachtig en in staat oplossingen te vinden voor complexe problemen. Het potentieel van de gefuseerde organisatie is groot. Het werkgebied, het breed en diep ontwikkelde portfolio, de ervaring en kennis en het DNA van de CGB-methodiek dat nu ook onderdeel wordt van de gehele organisatie. Dat in combinatie met een realistische ambitie en financieel gezonde organisaties als fundament, is kansrijk.

Het goede behouden en openstaan voor het ‘nieuwe.’ We staan immers samen voor hetzelfde doel, dezelfde uitdagingen en dezelfde noodzaak.

6. Medezeggenschap

6.1 Cliënten- en naastenraad

Gedurende het jaar wisselde de samenstelling van de centrale cliënten- en naastenraad (verder: CCNR), mede doordat vanuit de twee lokale raden leden toe- en aftraden. De CCNR nam afscheid van de voorzitter, die vele jaren onvermoeibaar bepalend was voor het functioneren van de raad en daarmee een wezenlijke bijdrage leverde aan de belangenbehartiging van cliënten van Perspektief. Wat enige zorg baarde was dat de aanwezigheid van enkele leden af en toe te wensen overliet. De redenen voor afwezigheid liepen uiteen en hadden meestal te maken met de situatie waarin leden op een bepaald moment verkeerden.

De CCNR vergaderde zes maal en met de bestuurder negen maal. Met de Raad van Toezicht werd tweemaal bijeen gekomen waarvan één bijeenkomst werd gehouden in het kader van de fusie; daarbij waren ook bestuurders en de cliëntenraad van de Kessler Stichting aanwezig.

Belangrijkste zaken

Een belangrijk onderwerp was de verkenning tot samenwerking met de Kessler Stichting en het daaruit voortvloeiende fusiebesluit, waar de CCNR een positief advies over uitbracht.

Daarnaast was de structuur van de cliëntenmedezeggenschap een onderwerp waar de CCNR zich mee heeft beziggehouden. De gekozen structuur betekende dat er voor twee woonlocaties cliënten- en naastenraden konden worden ingesteld met daaruit een vertegenwoordiging in de centrale raad. Ook werd een voorzichtig begin gemaakt met het instellen van lokale raden op andere woonlocaties. Dat proces wordt in 2024 voortgezet.

De cliëntenraad van Arosa werd tot deelcliëntenraad omgevormd, ook met een afvaardiging in de centrale raad.

Gespreksonderwerpen

In de overlegvergaderingen werden, naast het advies over de fusie, de volgende zaken besproken:

- Werkinstructie hygiëne Beschermd Wonen
- Strategisch huisvestingsplan
- Financiële rapportages
- Bestuursberichten
- Opleidingen voor leden cliëntenraden
- Werkprocessen langdurige zorg
- Onafhankelijke cliëntvertrouwenspersoon
- Ontmoetingsplek ambulante cliënten
- Cliënttevredenheidsonderzoek 2022
- Selectiegesprekken voor nieuwe voorzitter Raad van Toezicht
- Personeelsverloop
- Competentiegericht begeleiden

Externe contacten

Leden van de CCNR zijn betrokken bij de klankbordgroep OGGZ (openbare geestelijke gezondheidszorg). En bij de klankbordgroep Transitie Beschermd Wonen.

Leden van de raad werden in mei door zorgkantoor Zilveren Kruis betrokken bij gesprekken over de zorginkoop Wlz en in september liet een lid van de raad zich interviewen in het kader van een audit voor de ISO certificering.

6.2 Ondernemingsraad

Met een kleine vertraging vonden de reguliere verkiezingen voor de ondernemingsraad (verder: OR) plaats. De nieuwe OR telde elf zetels en twaalf medewerkers stelden zich kandidaat. In overleg met de bestuurder werd besloten het aantal zetels uit te breiden tot twaalf waardoor het niet tot echte verkiezingen kwam. Die twaalfde zetel zou weer vervallen als één van de leden zich gedurende de zittingsperiode zou terugtrekken. Overigens was iedereen zich ervan bewust dat een fusie met de Kessler Stichting de medezeggenschapsstructuur weer zou veranderen. Gedurende het jaar traden twee leden af en de ontstane vacatures werden niet ingevuld. De ondernemingsraad liet zich ondersteunen door een ambtelijk secretaris.

De OR vergaderde achttien maal en met de bestuurder elf maal. Met de Raad van Toezicht werd tweemaal bijeen gekomen.

Omdat reeds dit jaar besluiten moesten worden genomen die voorsorteerden op de nieuwe, gefuseerde organisatie is samen met de OR van de Kessler Stichting een fusie-OR ingesteld. Drie leden van elke OR namen zitting in die fusie-OR. Deze fusie-OR stemde op basis van het mandaat van de beide OR'en in met de nieuwe reiskostenregeling voor medewerkers en met de nieuwe gedragscode voor medewerkers.

Belangrijkste zaken

Het jaar werd gedomineerd door twee zaken die de toekomst van de organisatie en van de medewerkers zouden beïnvloeden.

De verkenning voor een samenwerking met de Kessler Stichting schreed voort en mondde uit in een voorgenomen besluit om te gaan fuseren. De OR is vanaf het begin voortdurend geïnformeerd over de voortgang en het besluit van de OR over de adviesaanvraag voor de fusie was reeds dermate voorbesproken dat het advies, dat in nauw overleg met de OR van de Kessler Stichting werd voorbereid, vrij snel kon worden gegeven.

Een andere kwestie was het voornemen om tot een geïntegreerd functiehuis te komen. Ook hierover werd de OR voortdurend door middel van presentaties van het betrokken externe bureau geïnformeerd. Naar verwachting zal het opgestelde tijdpad voor realisatie in juli 2024 kunnen worden gehaald.

Gespreksonderwerpen

Over de volgende onderwerpen werd advies uitgebracht of mee ingestemd:

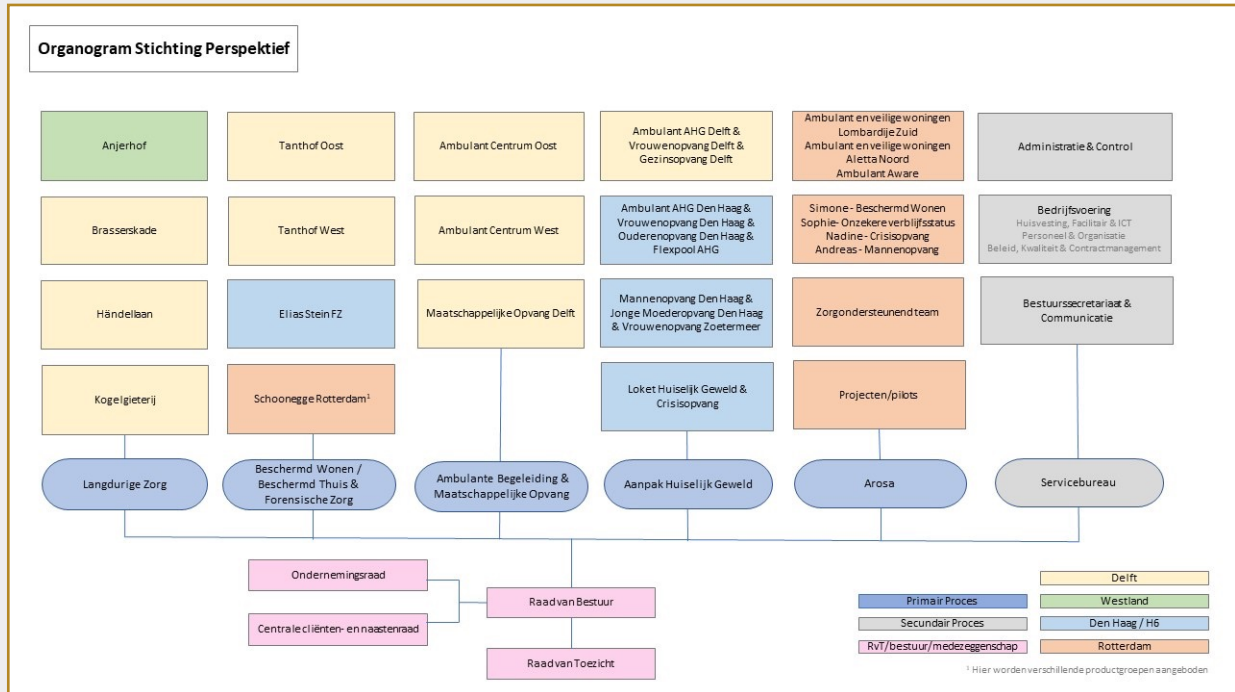
- Generatieregeling
- Fusie met de Kessler Stichting
- Opleidingsbeleid
- Gedragscode medewerkers
- Stagebeleid
- Strategisch personeelsplan

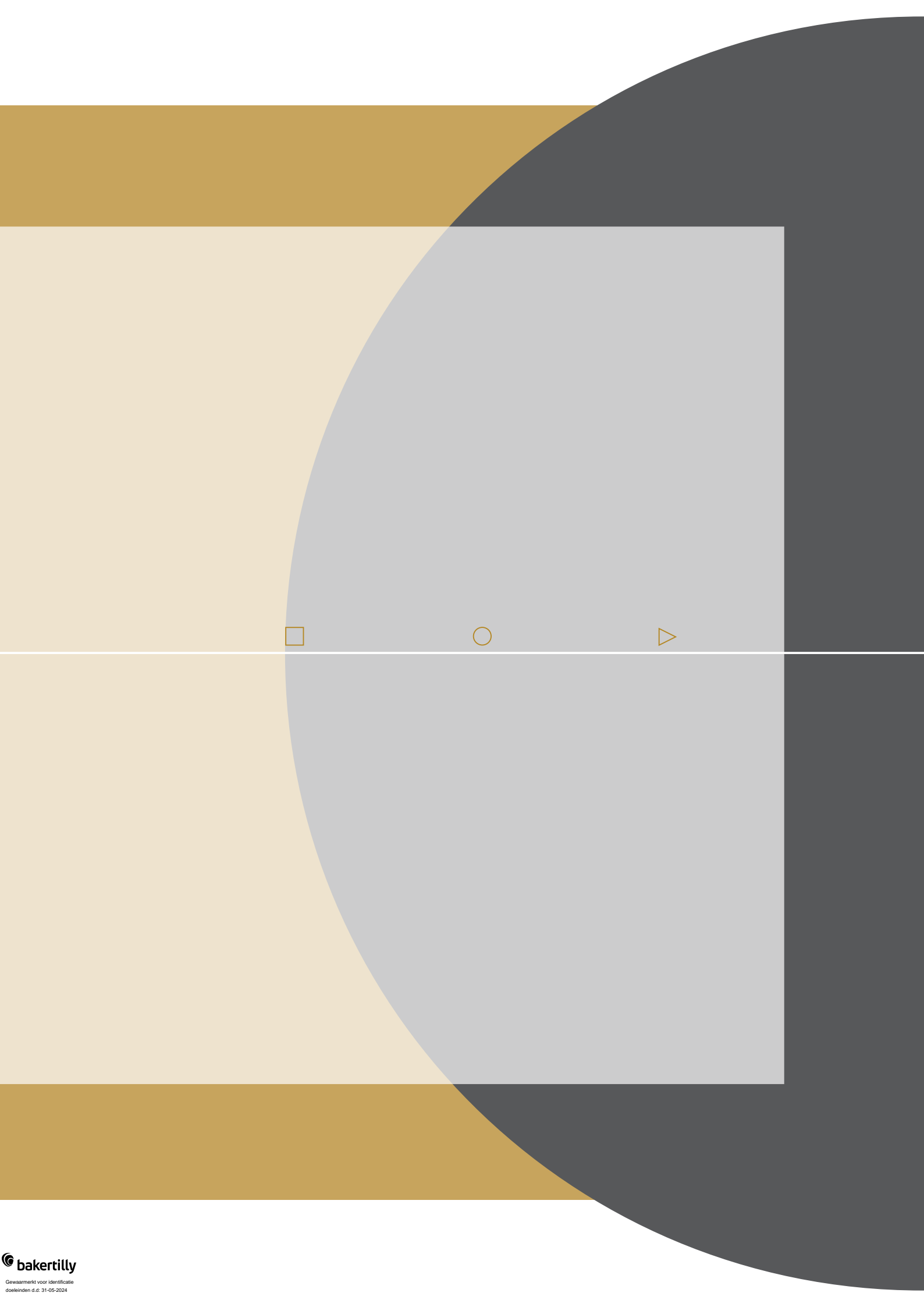
In de overlegvergaderingen werden, naast de advies- en instemmingsonderwerpen de volgende zaken besproken:

- Sociaal Plan
- OR verkiezingen
- Managementletter 2022
- MIC rapportages
- Personeelsbezetting Facilitair en locatie Schoonegge
- Normbezetting algemeen
- Vitaliteit
- Projectplan uitrol opleiding systemisch werken binnen Arosa
- Jaarplanning P&O
- Protocol beloning
- Evaluatie takenpakket teamleider
- Route 23
- Verschoven diensten
- Einde aanbesteding Schoonegge Ambulant
- Strategisch huisvestingsplan
- Overgang cao GGZ naar cao Sociaal Werk
- Financiële rapportages
- Protocol beloning
- Bestuursberichten
- Plan van aanpak RI&E
- Directiebeoordeling
- Vooruitblik 2024
- Academie
- Medicatie en uitzendkrachten
- Geïntegreerd functiehuis
- Reiskostenregeling medewerkers

Bijlagen

Bijlage 1: organogram 2023

JAARVERSLAG
2023

RAAD
VAN
TOEZICHT

KesslerPerspektief
(voorheen Perspektief)

perspektief

iedere dag een nieuwe kans

INHOUD

Voorwoord	3
1. ALGEMENE REFLECTIEPUNTEN	
- 1.1 Samenstelling en werkwijze interne toezichthouder	4
- 1.2 Onderwerpen, dilemma's en informatievoorziening	5
2. REFLECTIEPUNTEN VANUIT VERSCHILLENDE ROLLEN	
- 2.1 De toezichthoudende rol	7
- 2.2 De rol van strategisch partner (adviesrol)	7
- 2. Reflectiepunten vanuit verschillende rollen	7
- 2.3 De smalle en brede werkgeversrol	8
- 2.4 De rol van ambassadeur (hoeder van de dialoog)	8
3. REFLECTIE OP HET EIGEN FUNCTIONEREN	9
BIJLAGEN	
- 1. Samenstelling raad van toezicht 2023	10
- 2. (Neven)functies raad van toezicht 2023	11
- 3. scholing raad van toezicht 2023	12

In lijn met de onafhankelijke positie van de raad van toezicht, is het vanaf boekjaar 2022 op grond van de Wet toetreding zorgaanbieders (Wtza) voor raden van toezicht verplicht om een eigen, onafhankelijk jaarverslag samen te stellen. In dit verslag blikken we als raad van toezicht van Perspektief dan ook kort terug op (de toezichthoudende activiteiten uit) het verslagjaar en leggen we aan belanghebbenden en andere geïnteresseerden verantwoording af over het door ons gevoerde toezicht. De leden van de raad van toezicht hebben ook in 2023 met veel waardering toegezien op het functioneren van Perspektief. Graag lichten wij in dit jaarverslag onze toezichthoudende activiteiten op Perspektief nader toe.

april 2024

R. van Zoolingen
voorzitter raad van toezicht a.i.

Voorwoord

1. ALGEMENE REFLECTIEPUNTEN

1.1

Samenstelling en werkwijze interne toezichthouder

De raad van toezicht bestond in 2023 uit vijf leden. Een overzicht van de samenstelling van de raad van toezicht in 2023, is opgenomen in bijlage 1.

De principes van de Governancecode Zorg zijn leidend in het handelen van de raad van toezicht. Deze zijn verankerd in de statuten en reglementen. Daarmee wordt voldaan aan de eisen van onafhankelijkheid. Een overzicht van de (neven)functies van de leden staat in bijlage 2.

De raad van toezicht is tien keer bijeengekomen, waarvan één keer in het kader van de zelfevaluatie en twee keer voor een werkbezoek. Drie keer betrof het een extra ingeplande bijeenkomst. Eén keer eind juni, zodat uitgebreid stil gestaan kon worden bij de aanstaande fusie met de Kessler stichting. Twee keer (in mei en in juli) zodat de uitkomsten van de Governancecommissie besproken konden worden.

De raad van toezicht kende in 2023 drie vaste commissies en één tijdelijke commissie. Deze commissies dragen ertoe bij dat besluitvorming en meningsvorming binnen de raad van toezicht worden ondersteund door een meer diepgaande analyse en beoordeling van vraagstukken in de commissies, alvorens deze vraagstukken aan de integrale raad van toezicht worden voorgelegd. Alle vaste commissies bestonden uit twee leden.

De Auditcommissie is vier keer bijeengekomen, twee keer sloot de extern accountant daarbij aan. De bijeenkomst van de Auditcommissie eind november, waarin Managementletter, gezamenlijke Begroting en gezamenlijk Jaarplan werden besproken in de aanwezigheid van de accountant, betrof een gezamenlijke bijeenkomst met de Auditcommissie van de Kessler Stichting.

De commissie Kwaliteit & Veiligheid is drie keer bijeengekomen en daarbij sloten regelmatig sleutelfiguren uit de organisatie aan om specifieke onderwerpen te belichten. De bijeenkomst van de commissie Kwaliteit & Veiligheid in november betrof een gezamenlijke bijeenkomst met de commissie Kwaliteit & Veiligheid van de Kessler Stichting in het kader van kennismaking en overdracht.

De Remuneratiecommissie is twee keer bijeengekomen.

De Governancecommissie was een tijdelijk commissie: dit betrof een commissie met daarin een vertegenwoordiging vanuit de raad van toezicht van Perspektief én van de Kessler Stichting. Deze commissie had tot taak om de governance voor de fusieorganisatie voor te bereiden en is vijf keer bijeengekomen.

1.2

Onderwerpen, dilemma's en informatievoorziening

Vanuit strategisch oogpunt, was het besluit tot fusie met de Kessler Stichting h t onderwerp van gesprek tijdens alle (commissie)bijeenkomsten van de raad van toezicht in 2023. In 2022 had de raad van toezicht samen met de bestuurder de belangrijkste risico's geïdentificeerd. Deze risico's zijn in 2023 uitgebreid onderzocht, in veel gevallen heeft dit onderzoek door externe deskundigen plaatsgevonden. De onderzoeksrapporten zijn zorgvuldig doorgenomen en na positief advies van de medezeggenschapsraden, heeft de raad van toezicht het besluit van de bestuurder tot fusie met de Kessler Stichting goedgekeurd. De raad van toezicht verwacht dat Perspektief hiermee binnen de huidige wet- en regelgeving en de huidige maatschappelijke dynamiek op de lange termijn de kwaliteit van zorg kan blijven leveren en blijvend kan verbeteren. De raad van toezicht heeft hiermee een belangrijke rol gespeeld in het toekomstbestendig maken van de organisatie.

In het verlengde hiervan zocht de Governancecommissie haar weg in het samenstellen van het bestuur en de raad van toezicht voor de nieuwe organisatie. Een ingewikkelde taak, waarbij met respect voor alle partijen, het belang van de fusieorganisatie prevaleerde. De raad van toezicht stelde de topstructuur voor de nieuwe organisatie vast; keurde de nieuwe profielen voor de functies van bestuurder en toezichthouder goed; en bepaalde de uitgangspunten en procedure voor de samenstelling van de raad van toezicht van de fusieorganisatie. Er is, in afstemming met de medezeggenschapsraden, voor gekozen om de bestuurders van de beide organisaties, beide aan te stellen als gezamenlijk bestuur voor de nieuwe organisatie. De nieuwe raad van toezicht is samengesteld uit een aantal leden van de raden van toezicht van beide organisaties en er is een vacature voor de onafhankelijke positie van voorzitter gesteld.

Ook werden de juridische stukken ter voltooiing van de fusie door de raad van toezicht beoordeeld, zoals de statuten voor de nieuwe organisatie.

Daarnaast bleef de krapte op de arbeidsmarkt ingewikkelde dilemma's met zich meebrengen. Hoe kan Perspektief cliënten conform Begroting van kwalitatief goede zorg voorzien, ondanks het hoge ziekteverzuim en de krapte op de arbeidsmarkt? Kosten voor Personeel-Niet-In-Loondienst en het binden en boeien van medewerkers waren dan ook belangrijke onderwerpen, bijvoorbeeld in de gesprekken over de mogelijke overgang van de CAO GGZ naar de CAO SW.

De raad van toezicht werd van de benodigde informatie voorzien door de bestuurder. Elk kwartaal ontvangt de raad van toezicht een rapportage en een bestuursbericht met daarin de actuele stand van zaken van financiën, verzuim, ontwikkelingen etc. Ook ging de raad van toezicht met diverse stakeholders in gesprek.

Het komend jaar zal de focus van de raad van toezicht liggen op het toezien op het succesvol integreren van de beide organisaties, zodat de voorspelde meerwaarde van de fusie tot zijn recht zal komen.

2. REFLECTIEPUNTEN VANUIT VERSCHILLENDE ROLLEN

2.1

De toezichthoudende rol

De toezichthoudende, controlerende rol kwam vooral tot uiting in het monitoren van de planning- en controlcyclus. Jaarrekening, Bestuursverslag, Jaarplan en Begroting zijn door de raad van toezicht goedgekeurd. Net als de WNT-klassenindeling. De Managementletter is besproken met de extern accountant. En ook het Strategisch Vastgoedplan en het Treasury Statuut werden goedgekeurd.

Daarnaast heeft de raad van toezicht een nieuwe extern accountant aangesteld. In dit traject is al samen opgetrokken met de Kessler Stichting. Uit presentaties door vier accountantskantoren die hadden geoffreerd, zijn twee geschikte partijen naar voren gekomen. Beiden waren zowel qua inhoud als qua kosten passend. Na contact met referenten is begin 2023 één van deze accountantskantoren aangesteld.

2.2

De rol van strategisch partner (adviesrol)

De rol van adviseur kwam vooral tot uitdrukking in het traject dat de organisatie met de Kessler Stichting doorliep. Hier is veelvuldig en intensief met de bestuurder over gesproken. De raad van toezicht heeft in 2023 met name ingezet op het kritisch beoordelen van de mogelijke risico's. De Auditcommissie heeft samen met de Auditcommissie van de Kessler Stichting de Managementletters van de beide organisaties en de Begroting voor de nieuwe organisatie met de accountant en de bestuurders besproken. De commissie Kwaliteit & Veiligheid heeft samen met de commissie Kwaliteit & Veiligheid van de Kessler Stichting de sterke punten en aandachtspunten op het gebied van Kwaliteit & Veiligheid vastgesteld.

2.3

De smalle en brede werkgeversrol

De Remuneratiecommissie heeft in maart het jaarlijks functioneringsgesprek met de bestuurder gevoerd en in september het jaarlijks beoordelingsgesprek. Daarin is het afgelopen jaar geëvalueerd en is besproken in hoeverre haar competenties en leiderschapstijl, aansluiten bij de strategische opgave van de (nieuwe) organisatie. De uitkomsten waren positief. De bezoldiging is per 1 januari 2023 geïndexeerd, conform de Wet Normering Topinkomens.

2.4

De rol van ambassadeur (hoeder van de dialoog)

De organisatie heeft zich in relatie tot haar belanghebbenden de afgelopen jaren erg ontwikkeld. De relaties met financiers en stakeholders zijn sterk verbeterd. De raad van toezicht dacht met de bestuurder mee welke volgende stappen genomen konden worden, bijvoorbeeld in de zaak rondom de vennootschapsbelasting met de Belastingdienst en in de gesprekken met de vakbonden over het sociaal plan voor de fusieorganisatie. De raad van toezicht heeft diverse werkbezoeken binnen de organisatie afgelegd en heeft een keer met de ondernemingsraad en met de cliëntenraad gesproken om verbinding te houden met medewerkers en de zorg aan cliënten.

3. REFLECTIE OP HET EIGEN FUNCTIONEREN

Elke vergadering wordt afgesloten met een reflectiemoment. Eind september heeft de raad van toezicht een vergadering gewijd aan de zelfevaluatie. De bestuurder is daar ook even bij aangesloten.

De raad van toezicht vindt het belangrijk om zich te blijven ontwikkelen. Vrijwel alle leden hebben in het verslagjaar dan ook scholing gevolgd. Een overzicht daarvan is bijgesloten in bijlage 3.

De raad van toezicht heeft begin 2023 haar toezichtsvisie en -profiel geactualiseerd.

De NVTZ adviseert onder het mom van 'pas toe of leg uit' een bezoldiging van de voorzitter van maximaal 12 % van het toepasselijk bezoldigingsmaximum. En voor de leden maximaal 8 %. De raad van toezicht van Perspektief heeft gekozen voor uiteindelijk respectievelijk 9 % en 6 %, van het bezoldigingsmaximum een klasse lager. Hier is in een aantal jaren naar opgebouwd

Bijlagen

BIJLAGE 1

Samenstelling raad van toezicht 2023

Naam	Functie	Datum benoeming	1e Expiratie-datum	2e Expiratie-datum
Clemens Blaas	Voorzitter Lid Remuneratiecommissie	29.10.2020	28.10.2024	
Dorel Smits – Hoekstra	Vicevoorzitter Voorzitter Remuneratiecommissie Voorzitter Auditcommissie	11.04.2018	10.04.2022	10.04.2026
Raymond van Zoolingen	Lid Auditcommissie	01.01.2020	31.12.2023	
Mireille Henderson	Voorzitter cie Kwaliteit & Veiligheid	01.01.2020	31.12.2023	
Marie-José Spithoven	Lid cie Kwaliteit & Veiligheid	01.01.2022	31.12.2025	

Bijlagen

BIJLAGE 2

(Neven)functies raad van toezicht 2023

Clemens Blaas

- Ondernemer Advies Bestuur Toezicht Coaching (sinds 2020)
- Associate Partner Aardoom & de Jong Utrecht (sinds januari 2021)
- Voorzitter Raad van Toezicht Elaa Amsterdam Almere (sinds mei 2021)
- Kwartiermaker voor de doordecentralisatie van het programma Naar een Beschermd Thuis (sinds oktober 2022)
- Auditor NVZD (sinds augustus 2022)
- Lid klachtencommissie Levell (sinds augustus 2022)
- Voorzitter raad van commissarissen van Amstelland Zorg (sinds mei 2023)
- Lid van de Landelijke Geschillencommissie Sociaal Domein (sinds mei 2023)

Dorel Smits - Hoekstra

- Zelfstandig ondernemer bij Stakeholder Strategie voor boardroomdevelopment, samenwerking, executive coaching (sinds 2015)
- Voorzitter Raad van Toezicht Geestelijke Gezondheidszorg en Maatschappelijke Dienstverlening voor Doven en Slechthorenden (GGMD) (sept 2015 tot 1 oktober 2023)
- Vicevoorzitter Raad van Toezicht SWZ (sinds 2017)
- Spreker Governance Essentials opleiding voor commissarissen, NCD (sinds 2021)
- Lid klachtencommissie NCD (sinds 2023)

Raymond van Zoolingen

Voorzitter Raad van Bestuur Stichting Severinus (sinds 2021)

Mireille Henderson

- Programmamanager Beschermd wonen & opvang gemeente Dordrecht (sinds november 2016 tot april 2023)
- Teamleider zorg en ondersteuning gemeente Dordrecht (sinds april 2023)
- Voorzitter raad van toezicht De Pier Groep (sinds 2022; lid sinds 2017)

Marie-José Spithoven

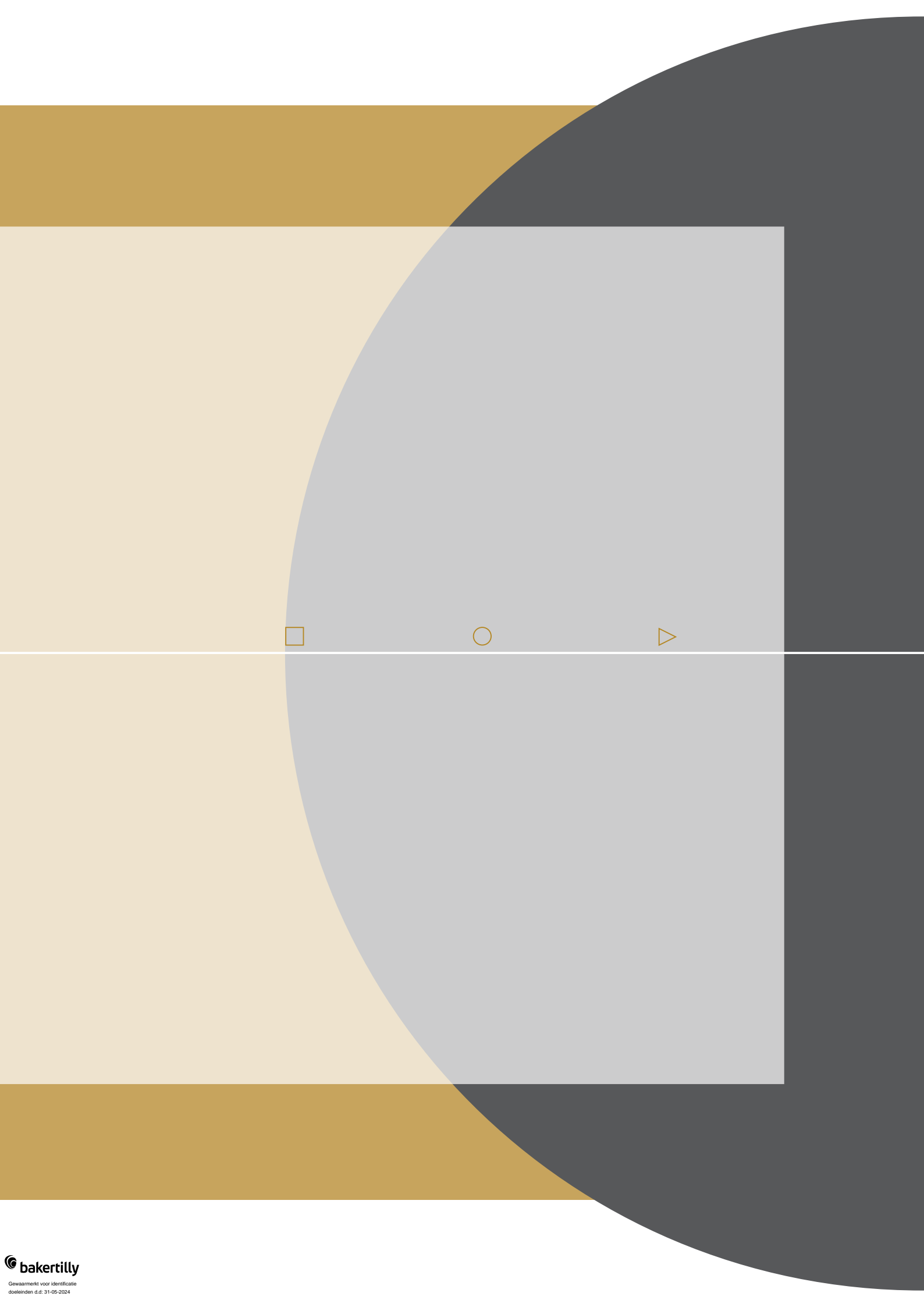
- Bestuurslid Stichting Noodopvang Dakloze Vreemdelingen Utrecht (SNDVU) (sinds 2016 tot april 2023)
- Interim manager Save, Samen Veilig Midden-Nederland (februari 2023 – juni 2023)

Bijlagen

BIJLAGE 3

scholing raad van toezicht 2023

Wie	Opleiding	Wanneer
Clemens Blaas	Dynamische oordeelsvorming (NVTZ)	12 december 2023
Dorel Smits	'Goedemorgen Commissaris' (Hemmingway)	Wekelijks
	Toezicht op Zorgvastgoed (NVTZ)	13 april 2023
	Commissarissenkring Zuid-Holland (NCD)	14 maart en 06 juni 2023
	Ongemak in boardroom	14 april 2023
	Juridisch kader van bestuur (NVTZ)	05 september 2023
	Weerstand in de boardroom (NCD/ VTOI/NVTZ)	21 september 2023
	Adequaat toezicht op crises (NVTZ)	26 september 2023
	Dag van de Commissaris (NCD)	02 november 2023
	Dynamische medezeggenschap (NCD)	08 december 2023
	Raymond van Zoolingen	Beleidsreis Zorg en Welzijn 2023 Zweden (Coincide)
Mireille Henderson	Verdiepende leergang: Toezicht op Kwaliteit (NVTZ)	13 september, 11 oktober en 15 november 2023
Marie-José Spithoven	Strategisch Partnerschap (NVTZ)	31 oktober 2023 (verzet naar 03 december 2024)

Jaarrekening 2023

Stichting KesslerPerspektief

(Voorheen Stichting Perspektief)

INHOUDSOPGAVE

Sectie 3		Pagina
1.	Jaarrekening	
1.1	Balans per 31 december 2023	3
1.2	Winst- en verliesrekening over 2023	4
1.3	Kasstroomoverzicht over 2023	5
1.4	Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	6
1.5	Toelichting op de balans per 31 december 2023	14
1.6	Mutatieoverzichten vaste activa en specificatie langlopen	24
1.7	Toelichting op de resultatenrekening over 2023	26
1.8	Vaststelling en goedkeuring	34
2.	Overige gegevens	
2.1	Statutaire regeling resultaatbestemming	36
2.2	Nevenvestigingen	36
2.3	Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	36

1.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2023
(na resultaatbestemming)

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
		€	€
ACTIVA			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	1	3.409.346	3.899.190
Totaal vaste activa		3.409.346	3.899.190
Vlottende activa			
Vorderingen en overlopende activa	2	3.971.559	4.170.656
Liquide middelen	3	7.460.897	6.177.471
Totaal vlottende activa		11.432.456	10.348.127
Totaal activa		14.841.802	14.247.318

	<u>Ref.</u>	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
		€	€
PASSIVA			
Eigen vermogen			
Gestort en opgevraagd kapitaal	4	45	45
Bestemmingsreserve(s)		100.000	150.253
Bestemmingsfonds(en)		7.373.045	6.213.332
Overige reserves		-960.673	-12.878
Totaal eigen vermogen		6.512.417	6.350.752
Vorzieningen	5	346.621	271.928
Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	6	675.334	675.334
Kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar) en overlopende passiva			
Overige kortlopende schulden	7	7.307.430	6.949.303
Totaal kortlopende schulden (ten hoogste 1 jaar)		7.307.430	6.949.303
Totaal passiva		14.841.803	14.247.317

1.2 WINST- EN VERLIESREKENING OVER 2023

	Ref.	2023 €	2022 €
BEDRIJFSOPBRENGSTEN			
Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	9		
Wet langdurige zorg		8.431.373	7.177.806
Forensische zorg		1.614.597	1.692.844
Totaal baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		10.045.969	8.870.650
Andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten	10		
Jeugdwet		194	194
Wet maatschappelijke ondersteuning		15.158.626	13.981.467
Subsidies vanwege Provincies en gemeenten (exclusief Wmo en Jeugdwet)		13.554.240	12.538.808
Additionele trajecten buiten (centrum) gemeente Rotterdam		151.118	332.804
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		686.615	516.783
Baten uit onderaanneming		33.102	272.296
Totaal baten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening		29.583.894	27.642.353
Netto omzet		39.629.864	36.513.003
Overige bedrijfsopbrengsten	11	1.305.372	1.502.544
Som der bedrijfsopbrengsten		40.935.236	38.015.547
BEDRIJFSLASTEN			
Kosten uitbesteed werk en andere externe kosten	12	4.508.252	3.620.588
Lonen en salarissen	13	20.724.051	19.861.534
Sociale lasten	14	3.173.448	2.916.186
Pensioenlasten	15	1.680.735	1.687.381
Afschrijvingen op materiële vaste activa	16	551.229	454.708
Overige waardevermindering materiële vaste activa	17	210.787	-
Overige bedrijfskosten	18	9.929.012	9.354.277
Som der bedrijfslasten		40.777.513	37.894.673
Andere rentebaten en soortgelijke renteopbrengsten	19	3.943	3
Rentelasten en soortgelijke kosten	20	-	-24.266
Resultaat voor belastingen		161.665	96.611
Belastingen	21	-	-
Resultaat na belastingen		161.665	96.611

Toelichting resultaatbestemming boekjaar:		
Het resultaat is als volgt verdeeld:	31-12-2023	31-12-2022
(positief bedrag is toevoeging, negatief bedrag is onttrekking aan)	€	€
Fusie(verkenningen)	-50.253	-11.288
Reserve aanvaardbare kosten	1.167.463	296.040
Bestemmingsfonds financiering investeringen Nadine	-7.750	2.360
Algemene reserve subsidie gemeente Rotterdam	-684.878	-
Algemene reserve subsidie gemeente Den Haag	-161.951	-99.537
Algemene reserve subsidie gemeente Delft	-100.966	-90.963
Totaal resultaat(bestemming)	161.665	96.611

1.3 KASSTROOMOVERZICHT OVER 2023

	Ref.	2023	2022
		€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Bedrijfsresultaat		157.722	120.874
Aanpassingen voor:			
- Afschrijvingen en overige waardeverminderingen	16	762.016	454.708
- Mutaties voorzieningen	5	74.693	-209.773
- Bijzondere waardevermindering van vlottende activa		-	-
		<u>836.709</u>	<u>244.935</u>
Veranderingen in werkkapitaal:			
- Vorderingen	2	199.097	378.552
- Kortlopende schulden (excl. schulden aan banken)	7	358.126	760.685
		<u>557.224</u>	<u>1.139.237</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		<u>1.551.655</u>	<u>1.505.046</u>
Ontvangen interest	19	3.943	3
Betaalde interest	20	-	-24.266
Betaalde winstbelasting	21	-	-
		<u>3.943</u>	<u>-24.263</u>
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		<u>1.555.598</u>	<u>1.480.782</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings materiële vaste activa	1	-365.010	-500.398
Desinvesteringen materiële vaste activa	1	92.838	48.530
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		<u>-272.172</u>	<u>-451.868</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Nieuw opgenomen leningen	6	-	-
Aflossing langlopende schulden	6	-	-
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		<u>-</u>	<u>-</u>
Mutatie geldmiddelen		<u>1.283.426</u>	<u>1.028.914</u>
Stand geldmiddelen per 1 januari	3	6.177.471	5.148.557
Stand geldmiddelen per 31 december	3	7.460.897	6.177.471
Mutatie geldmiddelen		<u>1.283.426</u>	<u>1.028.914</u>

Toelichting:

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.4.1 Algemeen

Algemene gegevens en activiteiten

Stichting Perspektief is statutair (en feitelijk) gevestigd te Delft, op het adres Kalfjeslaan 2, en is geregistreerd onder KvK-nummer 27267282. De belangrijkste activiteiten zijn langdurige Zorg, Beschermd Wonen, Woonbegeleiding, Aanpak Huiselijk Geweld en Maatschappelijke Opvang.

Verslaggevingsperiode

Deze jaarrekening heeft betrekking op het boekjaar 2023, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2023. De vergelijkende cijfers betreffen boekjaar 2022. De boekjaren zijn gelijk aan de kalenderjaren.

Grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de Wet Marktordening Gezondheidszorg (WMG) en de daaruit voortvloeiende Regeling openbare jaarverantwoording WMG (RojW) en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT). Op grond van de RojW is de jaarrekening ook opgesteld in overeenstemming met afdelingen 2 tot en met 6 van Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de RJ-Richtlijn 655 Zorgaanbieders, jeugdhulpaanbieders en gecertificeerde instellingen (RJ 655). De jaarrekening is opgesteld in euro's (€).

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en het resultaat zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Bedrijfsopbrengsten en bedrijfslasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Continuïteitsveronderstelling

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Vergelijking met voorgaand jaar

De grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn behoudens hetgeen vermeld onder het kopje vergelijkende cijfers en schattingswijziging, ongewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Vergelijkende cijfers

Omdat in 2023 enkele posten anders zijn gepresenteerd om de presentatie meer in lijn te brengen met de modeljaarrekening Wmg zijn deze veranderingen ook voor 2022 doorgevoerd. Deze aanpassing van de vergelijkende cijfers ten opzichte van de definitieve jaarrekening heeft enkel voor presentatiedoeleinden plaatsgevonden en heeft niet geleid tot een andere presentatie van resultaat of vermogen. Naast deze wijziging voor presentatiedoeleinden heeft KesslerPerspektief (voorheen Stichting Perspektief) geconstateerd dat zij in het verleden, zijnde jaren 1974 en 1978, vanuit haar rechtsvoorgangers heeft geïnvesteerd in zorgvastgoed inclusief verbouwingen waarvoor hypothecaire financiering is verkregen bij het Ministerie van Justitie & Veiligheid. Deze financiering is destijds niet als schuld verantwoord, maar in mindering gebracht op de investeringen. Vanuit het jaarverantwoordingstraject 2023 is inzicht ontstaan dat deze verantwoordingswijze onjuist is geweest. Ultimo boekjaar 2023 resteren namelijk drie hypotheek waarvan aflossing van de hypotheek volledig dient plaats te vinden bij verkoop van het zorgvastgoed. De investeringen zouden, indien activering destijds had plaatsgevonden voor de aanschafwaarde, per ultimo 2023 volledig zijn afgeschreven, behalve de grondpositie. De grondwaarde is benaderd vanuit de aankooptransactie en eveneens gecorrigeerd. De vergelijkende cijfers zijn aangepast c.q. gecorrigeerd naar de situatie dat slechts baten ter hoogte van de bestede gelden zijn genomen. De aanpassing heeft retrospectief plaatsgevonden in lijn met RJ 150 inzake Fotherstel. Cijfermatig heeft de aanpassing onderstaande tot gevolg

Jaarrekeningpost	Nieuw na aanpassing	Oud voor aanpassing
	<i>(conform vergelijkende cijfers 2022 in jaarrekening 2023)</i>	<i>(conform definitieve jaarrekening 2022)</i>
Resultaat boekjaar 2022	96.611	96.611
Materiële vaste activa – aanschafwaarde grond en terreinen per 31-12-2022	5.834.959	5.159.625

1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.4.1 Algemeen

Vergelijkende cijfers (vervolg)

Jaarrekeningpost	Nieuw na aanpassing	Oud voor aanpassing
Materiële vaste activa – cumulatieve afschrijving grond en terreinen per 31-12-2022	2.914.390	2.283.300
Materiële vaste activa – boekwaarde grond en terreinen per 31-12-2022	2.920.569	2.876.345
Eigen vermogen – algemene/overige reserves per 31-12-	6.350.752	6.981.842
Langlopende schulden – hypotheek Ministerie Justitie & Veiligheid per 31-12-2022	675.334	-
Resultaat boekjaar 2021	293.069	293.069
Materiële vaste activa – aanschafwaarde grond en terreinen per 31-12-2021	5.619.270	4.943.936
Materiële vaste activa – cumulatieve afschrijving grond en terreinen per 31-12-2021	2.807.995	2.176.905
Materiële vaste activa – boekwaarde grond en terreinen per 31-12-2021	2.811.275	2.767.031
Eigen vermogen – algemene/overige reserves per 31-12-2021	6.254.141	6.885.231
Langlopende schulden – hypotheek Ministerie Justitie & Veiligheid per 31-12-2021	675.334	-

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Schattingswijziging

In het kader van de aanstaande fusie van Stichting Perspektief met Kessler Stichting per 1-1-2024 zijn alle schattingen in het kader van de jaarrekening 2023 geëvalueerd. Deze evaluatie heeft geresulteerd in het aanpassen van een tweetal schattingen:

- Voor een aantal zorgpanden (mva – bedrijfsgebouwen) wordt het hanteren van een restwaarde niet langer passend geacht gezien het gebruik van het zorgpand en de reeds separaat geactiveerde grondwaarde waar geen afschrijving over plaatsvindt. Dit heeft geresulteerd in een aanvullende afschrijvingslast c.q. impairment voor de zorgpanden van afgerond € 102.000. Deze last is in het boekjaar 2023 verantwoord en is opgebouwd uit de afschrijvingslasten van € 25.421 per jaar voor de jaren 2020 tot en met 2023.
- Voor diverse inventarissen en ict-infrastructuur is sprake geweest van een langer ingeschatte levensduur dan in lijn ligt met verwachte gebruik. Voor inventarissen werd niet consistent afgeschreven in 10 of 5 jaar, gekozen is om alle inventarissen af te schrijven in 5 jaar. Binnen ict-infrastructuur werd afgeschreven in zowel 3 jaar als 5 jaar, gekozen is om alle ict-infrastructuur in 3 jaar af te schrijven. Om die reden is voor de materiële vaste activa – inventarissen een aanvullende afschrijvingslast c.q. impairment verantwoord van afgerond € 185.000 en voor ict-infrastructuur van afgerond € 26.000. De nieuwe inzichten van levensduur en afschrijvingspercentages zijn bij de toelichting op de materiële vaste activa toegelicht.

De aanpassing van de schattingswijziging heeft enkel effect gehad op de 2023 cijfers voor in totaal een resultaat verlagend bedrag van afgerond € 211.000.

1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.4.1 Algemeen

Segmentering

Omdat Stichting KesslerPerspektief (voorheen Stichting Perspektief) middels afzonderlijke subsidie- en overige verantwoordingen verantwoording aflegt aan haar financiers, is in de jaarverantwoording 2023 geen gesegmenteerde resultatenrekening opgenomen. Opbrengstenstromen worden in de winst- en verliesrekening wel afzonderlijk verantwoord. Resultaatbestemming vindt plaats in lijn met opgestelde subsidie- en overige verantwoordingen.

1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Activa en passiva

Activa en passiva worden tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Toelichtingen op posten in de balans, resultatenrekening en kasstroomoverzicht zijn in de jaarrekening genummerd.

Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de instelling zullen toevloeien en het actief een kostprijs of een waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.

Een verplichting wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag waartegen de afwikkeling zal plaatsvinden op betrouwbare wijze kan worden vastgesteld. Onder verplichtingen worden mede voorzieningen begrepen. Verplichtingen die hier niet aan voldoen worden niet in de balans opgenomen, maar worden verantwoord als niet in de balans opgenomen verplichtingen.

Een in de balans opgenomen actief of verplichting blijft op de balans opgenomen als een transactie niet leidt tot een belangrijke verandering in de economische realiteit met betrekking tot het actief of de verplichting. Dergelijke transacties geven evenmin aanleiding tot het verantwoorden van resultaten. Bij de beoordeling of er sprake is van een belangrijke verandering in de economische realiteit wordt uitgegaan van de economische voordelen en risico's die zich naar waarschijnlijk in de praktijk zullen voordoen, en niet op voordelen en risico's waarvan redelijkerwijze niet te verwachten is dat zij zich voordoen.

Een actief of verplichting wordt niet langer in de balans opgenomen indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle rechten op economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot het actief of de verplichting aan een derde zijn overgedragen. De resultaten van de transactie worden in dat geval direct in de resultatenrekening opgenomen, rekening houdend met eventuele voorzieningen die dienen te worden getroffen in samenhang met de transactie. Indien de weergave van de economische realiteit ertoe leidt dat het opnemen van activa waarvan de rechtspersoon niet het juridisch eigendom bezit, wordt dit feit vermeld.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen kostprijs (aanschafprijs) onder aftrek van cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing cumulatieve bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs van de genoemde activa bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik. De kostprijs van de activa die door de instelling in eigen beheer zijn vervaardigd, bestaat uit de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten die rechtstreeks kunnen worden toegerekend aan de vervaardiging. Verder omvat de vervaardigingsprijs een redelijk deel van de indirecte kosten en de rente op schulden over het tijdvak dat kan worden toegerekend aan de vervaardiging van de activa.

1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa (vervolg)

Afschrijving over materiële vaste activa

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de verwachte economische levensduur. Op bedrijfsterreinen en op vaste activa in ontwikkeling en vooruitbetalingen op materiële vaste activa wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden hierbij gehanteerd:

- Bedrijfsgebouwen en terreinen: 3,33% tot 5%.
- Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting en verbouwingen: 10% tot 33%.

Voor zover subsidies of daaraan gelijk te stellen vergoedingen zijn ontvangen als eenmalige bijdrage in de afschrijvingskosten, zijn deze in mindering gebracht op de investeringen.

bijzondere waardeverminderingen

Vaste activa met een langere levensduur worden beoordeeld op bijzonder waardeverminderingen wanneer wijzigingen of omstandigheden zich voordoen die doen vermoeden dat de boekwaarde van een actief niet terugverdiend zal worden. Als dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief geschat. De realiseerbare waarde is de hoogste van de bedrijfswaarde en de opbrengstwaarde. De terugverdienmogelijkheid van activa die in gebruik zijn, wordt bepaald door de boekwaarde van een actief te vergelijken met de opbrengstwaarde of de bedrijfswaarde zijnde de geschatte contante waarde van de toekomstige netto kasstromendie het actief naar verwachting zal genereren.

Wanneer de boekwaarde van een actief hoger is dan de geschatte contante waarde van de toekomstige kasstromen, worden bijzondere waardeverminderingen verantwoord voor het verschil tussen de boekwaarde en de realiseerbare waarde. De opbrengstwaarde is gebaseerd op de geschatte verkoopprijs (WOZ-waarde) minus de geschatte kosten welke nodig zijn om de verkoop te realiseren.

Bij de bepaling van het al dan niet van toepassing zijn van bijzondere waardeverminderingen is rekening gehouden met de harmonisering van waarderingsgrondslagen tussen Kessler Stichting en Stichting Perspektief, dit met het oog op de fusie per 1 januari 2024.

Groot onderhoud

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd als zij de gebruiksduur van het object verlengen en/of leiden tot toekomstige prestatie-eenheden met betrekking tot het object. Periodiek groot onderhoud wordt volgens de componentenbenadering geactiveerd. Hierbij worden de totale uitgaven toegewezen aan de samenstellende delen.

Vorderingen

De eerste waardering van vorderingen is tegen nominale waarde. Een voorziening op de vorderingen wordt getroffen op grond van verwachte oninbaarheid, deze is verwerkt in de post debiteuren.

Vorderingen uit hoofde van het financieringstekort / schuld uit hoofde van het financieringsoverschot

Een vordering uit hoofde van financieringstekorten of een schuld uit hoofde van financieringsoverschotten is het aan het einde van het boekjaar bestaande verschil tussen het wettelijk budget voor aanvaardbare kosten en de ontvangen voorschotten en de in rekening gebrachte vergoedingen voor diensten en verrichtingen ter dekking van het wettelijk budget.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en direct opeisbare deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Eigen vermogen

Binnen het eigen vermogen wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende vermogensbestanddelen zoals Algemene en overige reserves, Bestemmingsreserves en Bestemmingsfondsen (indien van toepassing).

Gestort en opgevraagd kapitaal

Onder kapitaal is opgenomen het bij oprichting van KesslerPerspektief (voorheen Stichting Perspektief) ingebracht *Bestemmingsreserves*

Bestemmingsreserves zijn reserves waaraan door de bevoegde organen van de instelling een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

De raad van bestuur van Stichting Perspektief heeft de volgende bestemmingsreserves gevormd:

- Bestemmingsreserve verduurzaming panden in eigendom.
- Bestemmingsreserve Fusieverkenningen.

Bestemmingsfondsen

Bestemmingsfondsen zijn reserves waaraan door derden een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht dan op grond van de statuten zou bestaan.

KesslerPerspektief (voorheen Stichting Perspektief) kent de volgende bestemmingsfondsen:

- .Reserve aanvaardbare kosten.
- .Kinderen in de opvang.
- .Financiering investeringen Nadine.

Overige reserves

Onder Overige reserves is opgenomen dat deel van het eigen vermogen, waarover de bevoegde organen binnen de statutaire doelstellingen van de zorgaanbieder vrij kunnen beschikken.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan en die het gevolg zijn van een gebeurtenis uit het verleden, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen contante waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichting en verliezen af te wikkelen, tenzij het effect van de tijdswaarde van geld niet materieel is, of de voorziening binnen een jaar afloopt: dan wordt de voorziening gewaardeerd tegen nominale waarde.

Wanneer verplichtingen naar verwachting door een derde zullen worden vergoed, wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen indien het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting.

Er is geen generatieregeling vastgesteld waardoor het vormen van een voorziening achterwege is gebleven.

Voorziening persoonlijk budget levensfase (zonder toekenning aan jaren)

De voorziening persoonlijk budget levensfase (PBL) betreft een voorziening uit hoofde van de CAO verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Het persoonlijk budget levensfase kwalificeert als een beloning met opbouw van rechten. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren PBL-uren. De berekening is gebaseerd op de CAO-bepalingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 1%.

Voorziening jubileumverplichtingen

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd. De gehanteerde disconteringsvoet bedraagt 1%.

Voorziening langdurig zieken

Voor langdurig zieken is een voorziening gevormd op basis van de nominale waarde van de verwachte loonkosten in de eerste twee jaren van de arbeidsongeschiktheid (voor medewerkers die naar verwachting niet zullen terugkeren in het arbeidsproces), voorzover deze na 31 december 2023 vallen, gebaseerd op 100 % gedurende het eerste halfjaar, 90% gedurende het tweede halfjaar, 80% gedurende het derde halfjaar en 75 % gedurende het vierde halfjaar.

1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.4.2 Grondslagen van waardering van activa en passiva

Schulden

Onder de langlopende schulden worden schulden opgenomen met een resterende looptijd van meer dan één jaar. De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar. De schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de nominale waarde.

1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de opbrengsten en de kosten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Opbrengsten worden in de winst- en verliesrekening opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Kosten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Opbrengsten worden verantwoord in het jaar waarin de opbrengsten zijn gerealiseerd. Kosten worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn. De overige opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Opbrengsten (waaronder nagekomen budgetaanpassingen) en kosten uit voorgaande jaren die in dit boekjaar zijn geconstateerd, worden aan dit boekjaar toegerekend. In het geval van een geconstateerde (materiële) fout in voorgaande boekjaren wordt fouterstel toegepast.

Netto-omzet c.q. (bedrijfs)opbrengsten

Opbrengsten uit het verlenen van diensten worden in de resultatenrekening verwerkt wanneer het bedrag van de opbrengsten op betrouwbare wijze kan worden bepaald, de inning van de te ontvangen vergoeding waarschijnlijk is, de mate waarin de dienstverlening op balansdatum is verricht betrouwbaar kan worden bepaald en de reeds gemaakte kosten en de kosten die (mogelijk) nog moeten worden gemaakt om de dienstverlening te voltooien op betrouwbare wijze kunnen worden bepaald.

Indien het resultaat van een bepaalde opdracht tot dienstverlening niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald, worden de opbrengsten verwerkt tot het bedrag van de kosten van de dienstverlening die worden gedekt door de opbrengsten.

De met de opbrengsten samenhangende lasten worden toegerekend aan de periode waarin de baten zijn verantwoord.

Personele kosten (lonen en salarissen, sociale lasten en pensioenlasten)

Lonen en salarissen, sociale lasten en pensioenlasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening voorzover deze verschuldigd zijn aan werknemers of de belastingdienst.

De beloningen van het personeel worden als last in de resultatenrekening verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en, voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de instelling.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen. De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (CAO en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van de resultatenrekening gebracht.

1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.4.3 Grondslagen van resultaatbepaling

Personele kosten (lonen en salarissen, sociale lasten en pensioenlasten)

Ontslagvergoedingen

Ontslagvergoedingen zijn vergoedingen die worden toegekend in ruil voor de beëindiging van het dienstverband. Een uitkering als gevolg van ontslag wordt als verplichting en als last verwerkt als de instelling zich aantoonbaar onvoorwaardelijk heeft verbonden tot betaling van een ontslagvergoeding. Als het ontslag onderdeel is van een reorganisatie, worden de kosten van de ontslagvergoeding opgenomen in een reorganisatievergoeding. Zie hiervoor de grondslag onder het hoofd Voorzieningen. Ontslagvergoedingen worden gewaardeerd met inachtneming van de aard van de vergoeding. Als de ontslagvergoeding een verbetering is van de beloningen na afloop van het dienstverband, vindt waardering plaats volgens dezelfde grondslagen die worden toegepast voor pensioenregelingen. Andere ontslagvergoedingen worden gewaardeerd op basis van de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichting af te wikkelen.

Pensioenen

Stichting Perspektief heeft voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen dat is gebaseerd op het gemiddeld verdiende loon berekend over de jaren dat de werknemer pensioen heeft opgebouwd bij de instelling. De verplichtingen, die voortvloeien uit deze rechten van haar personeel, zijn ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Zorg en Welzijn (PFZW). De instelling betaalt hiervoor premies waarvan de helft door de werkgever wordt betaald en de helft door de werknemer. De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. Voor pensioenfonds geldt regelgeving met betrekking tot de vereiste dekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste twaalf dekkingsgraden. Door een gemiddelde te gebruiken, zal de dekkingsgraad nu minder sterk schommelen. In december 2023 bedroeg de dekkingsgraad 106,3%, in december 2022 bedroeg de dekkingsgraad 108,7%. Het vereiste niveau van de dekkingsgraad is 125%. Het bestuur van PFZW heeft besloten om de pensioenpremie te verhogen: per 1 januari 2023 met 6 procentpunt en per 1 januari 2024 met 4,8 procentpunt. De premie voor het arbeidsongeschiktheidspensioen blijft gelijk. Het pensioenfonds verwacht volgens het herstelplan binnen 12 jaar hieraan te kunnen voldoen en voorziet geen noodzaak voor de aangesloten instellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren. KesslerPerspektief (voorheen Stichting Perpektief) heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. KesslerPerspektief (voorheen Stichting Perspektief) heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden ontvangen (te ontvangen) en aan derden betaalde (te betalen) interest. Rentebaten en -lasten worden tijdsevenredig verwerkt.

Subsidies

Subsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruit ontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de instelling gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de resultatenrekening opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de instelling voor de kosten van een actief worden in mindering gebracht op het geïnvesteerde bedrag.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de resultatenrekening opgenomen, behalve voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt, of op overnames.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgesteld op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten, en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

1.4 GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

1.4.4 Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen.

Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten. Transacties waarbij geen ruil van kasmiddelen plaatsvindt, zijn niet in het kasstroomoverzicht opgenomen.

1.4.5 Grondslagen voor gebeurtenissen na balansdatum

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum en die blijken tot aan de datum van het opmaken van de jaarrekening worden verwerkt in de jaarrekening.

Gebeurtenissen die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum worden niet in de jaarrekening verwerkt. Als dergelijke gebeurtenissen van belang zijn voor de oordeelsvorming van de gebruikers van de jaarrekening, worden de aard en de geschatte financiële gevolgen ervan toegelicht in de jaarrekening.

1.4.6 Waarderingsgrondslagen WNT

Voor de uitvoering van de Wet normering topinkomens (WNT) heeft [Stichting Zorgaanbieder] zich gehouden aan de wet- en regelgeving inzake de WNT, te weten de Beleidsregels WNT 2023, en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd. Op de instelling zijn tevens de sectorale regels zorg- en jeugdhulp van toepassing. Onderdeel van deze jaarrekening is de WNT-verantwoording.

1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

1. Materiële vaste activa

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Bedrijfsgebouwen en -terreinen	2.658.853	2.920.569
Machines en installaties	384.291	351.785
Andere vaste bedrijfsmiddelen, technische en administratieve uitrusting	334.064	626.837
	<u>3.409.346</u>	<u>3.899.190</u>
<i>Het verloop van de materiële activa in het verslagjaar is als volgt weer te geven:</i>		
	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Boekwaarde per 1 januari	3.899.190	3.857.786
Bij: investeringen	365.010	500.398
Af: afschrijvingen	551.229	454.708
Af: bijzondere waardeverminderingen	210.787	-
Bij: terugname bijzondere waardeverminderingen	-	-
Af: terugname geheel afgeschreven activa	-	-
Af: desinvesteringen	92.838	48.530
Boekwaarde per 31 december	<u><u>3.409.346</u></u>	<u><u>3.854.946</u></u>

Toelichting:

De waarde van de vaste activa is in 2023 afgenomen ten opzichte van 2022. Naast het feit dat er in 2023 minder is geïnvesteerd dan in voorgaande jaren is deze afname in sterke mate beïnvloed door schattingswijzigingen. Deze wijziging vloeit voort uit een evaluatie van schattingen die is uitgevoerd in het kader van de fusie met de Kessler Stichting per 1-1-2024. De evaluatie heeft geresulteerd in de aanpassing van een tweetal schattingen:

- Voor een aantal zorgpanden (mva – bedrijfsgebouwen) wordt het hanteren van een restwaarde niet langer passend geacht gezien het gebruik van het zorgpand en de reeds separaat geactiveerde grondwaarde waar geen afschrijving over plaatsvindt. Dit heeft geresulteerd in een aanvullende afschrijvingslast c.q. impairment voor de zorgpanden van afgerond € 102.000. Deze last is in het boekjaar 2023 verantwoord en is opgebouwd uit de afschrijvingslasten van € 25.421 per jaar voor de jaren 2020 tot en met 2023.
- Voor diverse inventarissen en ict-infrastructuur is sprake geweest van een langer ingeschatte levensduur dan in lijn ligt met verwachte gebruik. Voor inventarissen werd niet consistent afgeschreven in 10 of 5 jaar, gekozen is om alle inventarissen af te schrijven in 5 jaar. Binnen ict-infrastructuur werd afgeschreven in zowel 3 jaar als 5 jaar, gekozen is om alle ict-infrastructuur in 3 jaar af te schrijven. Om die reden is voor de materiële vaste activa – inventarissen een aanvullende afschrijvingslast c.q. impairment verantwoord van afgerond € 185.000 en voor ict-infrastructuur van afgerond € 26.000.

Daarnaast heeft KesslerPerspektief (voorheen Perspektief) geconstateerd dat zij in het verleden, zijnde jaren 1974 en 1978, vanuit haar rechtsvoorgangers heeft geïnvesteerd in zorgvastgoed inclusief verbouwingen, waarover in het jaarverantwoordingstraject het inzicht is ontstaan dat de verantwoordingswijze onjuist is geweest. De investeringen zouden, indien activering destijds had plaatsgevonden voor de aanschafwaarde, per ultimo 2023 volledig zijn afgeschreven, behalve de grondpositie. De grondwaarde is benaderd vanuit de aankooptransactie en bepaald op € 44,244. Aanpassing heeft retrospectief plaatsgevonden en als zodanig in de vergelijkende cijfers over 2022 verwerkt. De circa € 630.000 aanschafwaarde die volledig is afgeschreven na 50 jaar is opgenomen onder zowel de aanschafwaarde als onder de cumulatieve afschrijvingen. Voor een nadere toelichting zie paragraaf 3.4 grondslagen waardering en resultaatbepaling.

Onder de materiele vast activa is tevens het eigendom van de panden voor de locatie Aletta verantwoord. Deze panden zijn in 2001 aangeschaft middels een investeringssubsidie van € 1,5 miljoen en komt derhalve niet tot uitdrukking in de aanschafwaarden.

Eén locatie is als zekerheid gesteld voor de langlopende schulden. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar het overzicht van de langlopende leningen onder 3.6.4.

1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

2. (Overige) Vorderingen en overlopende activa

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Vorderingen op handelsdebiteuren	453.429	229.398
Overige vorderingen:		
- Vorderingen uit hoofde van financieringstekort	793.351	1.331.143
- Nog te ontvangen uit FZ productie	135.790	144.692
- Nog te ontvangen uit WMO productie	1.569.195	1.612.177
- Nog te ontvangen gem. Den Haag rest. Prestatiesubsidie	547.145	492.253
- Vooruitbetaalde bedragen	140.718	109.312
- Nog te ontvangen bedragen	215.216	162.347
Overige overlopende activa:	79.721	65.787
- Vorderingen op personeel	36.993	23.547
Totaal (overige) vorderingen en overlopende activa	<u>3.971.559</u>	<u>4.170.656</u>

Toelichting:

vorderingen op handelsdebiteuren

De voorziening voor oninbaarheid die in aftrek op de vorderingen op debiteuren is gebracht, bedraagt € 209.067 (2022: € 238.598).

Voor de bepaling van de voorziening dubieuze debiteuren is aan alle debiteuren een status toegekend, waarbij het volgende onderscheid is aangebracht:

- Geen status, de client zit nog in het aanmaningstraject - 25% voorzien < 90 dagen > 50% voorzien
- Schuldhulpverleningstrajecten - 90% voorzien
- Aflossingstraject - 50% voorzien
- Deurwaarder - 70% voorzien

Vorderingen uit hoofde van financieringstekort

	<u>2022</u>	<u>2023</u>	<u>Totaal</u>
	€	€	€
Saldo per 1 januari	1.331.143	-	1.331.143
Financieringsverschil boekjaar	-	793.351	793.351
Correcties voorgaande jaren	5.850	-	5.850
Betalingen/ontvangsten	-1.336.993	-	-1.336.993
Subtotaal mutatie boekjaar	<u>-1.331.143</u>	<u>793.351</u>	<u>-537.792</u>
Saldo per 31 december	<u>-</u>	<u>793.351</u>	<u>793.351</u>

Stadium van vaststelling (per erkenning):

a= interne berekening

b= overeenstemming met zorgverzekeraars

c= definitieve vaststelling NZa

Specificatie financieringsverschil in het boekjaar

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Wettelijk budget voor aanvaardbare kosten	8.425.523	7.177.806
Af: vergoedingen ter dekking van het wettelijk budget	7.632.172	5.846.663
Totaal financieringsverschil	<u>793.351</u>	<u>1.331.143</u>

1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

2. (Overige) Vorderingen en overlopende activa

Toelichting:**Nog te ontvangen uit FZ productie, WMO productie**

De nog te ontvangen bedragen uit hoofde van geleverde Forensische Zorg en WMO heeft in belangrijke mate betrekking op in november en december geleverde productie.

Nog te ontvangen gem. Den Haag rest. Prestatiesubsidie

Het saldo onder nog te ontvangen gemeente Den Haag heeft betrekking op het gedeelte van de subsidie dat nog niet is bevoorschot en pas na de subsidievaststelling wordt uitbetaald.

Overige vorderingen en overlopende activa

De (overige) vorderingen en overlopende activa hebben allen een looptijd van korter dan één jaar.

3. Liquide middelen

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Bankrekeningen	1.160.749	6.166.693
Kassen	2.124	3.202
Deposito's	6.298.024	7.576
Spaarrekeningen	0	0
Totaal liquide middelen	<u>7.460.897</u>	<u>6.177.471</u>

Toelichting:

De liquide middelen zijn toegenomen, mede ingegeven door het positieve resultaat en de ontvangst van meer subsidie- en zorggelden voor geleverde productie gedurende 2023.

De liquide middelen zijn vrij beschikbaar en KesslerPerspektief (voorheen Perspektief) heeft, ultimo 2023, geen kredietfaciliteit.

1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

4. Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Kapitaal	45	45
Bestemmingsreserve(s)	100.000	150.253
Bestemmingsfonds(en)	7.373.045	6.213.332
Overige reserve	-960.673	-12.878
Totaal eigen vermogen	<u>6.512.417</u>	<u>6.350.752</u>

Toelichting resultaatbestemming boekjaar:

De resultaatbestemming is opgenomen onder 3.2 Winst- en verliesrekening over 2023.

Gestort en opgevraagd kapitaal

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per 01-01</u>	<u>Resultaat- bestemming</u>	<u>Overige mutaties</u>	<u>Saldo per 31-12</u>
	€	€	€	€
<i>Verloop 2023 (huidig boekjaar)</i>				
Gestort en opgevraagd kapitaal	<u>45</u>	<u>n.v.t.</u>	<u>-</u>	<u>45</u>
<i>Verloop 2022 (voorgaand boekjaar)</i>				
Gestort en opgevraagd kapitaal	<u>45</u>	<u>n.v.t.</u>	<u>-</u>	<u>45</u>

Toelichting:

Kapitaal is niet gewijzigd ten opzichte van voorgaand jaar.

Bestemmingsreserve(s)

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>Saldo per 01-01</u>	<u>Resultaat- bestemming</u>	<u>Overige mutaties</u>	<u>Saldo per 31-12</u>
	€	€	€	€
<i>Verloop 2023 (huidig boekjaar)</i>				
Verduurzamen panden in eigendom	100.000	-	-	100.000
Fusie (verkenningen)	50.253	-50.253	-	-
Totaal bestemmingsreserves	<u>150.253</u>	<u>-50.253</u>	<u>-</u>	<u>100.000</u>
<i>Verloop 2022 (voorgaand boekjaar)</i>				
Verduurzamen panden in eigendom	100.000	-	-	100.000
Fusie(verkenningen)	61.541	-11.288	-	50.253
Totaal bestemmingsreserves	<u>161.541</u>	<u>-11.288</u>	<u>-</u>	<u>150.253</u>

Toelichting:

De bestemmingsreserve verduurzaming panden in eigendom is gevormd om energie besparende maatregelen te realiseren
De bestemmingsreserve Fusie (verkenningen) is aangewend voor harmonisatieactiviteiten in het kader van de fusie tussen Perspektief en Arosa

1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

4. Eigen vermogen

Bestemmingsfonds(en)

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 01-01	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-12
	€	€	€	€
<i>Verloop 2023 (huidig boekjaar)</i>				
Reserve aanvaardbare kosten	6.044.222	1.167.463	-	7.211.685
Kinderen in de opvang	100.000	-	-	100.000
Financiering investeringen Nadine	69.110	-7.750	-	61.360
Totaal bestemmingsfondsen	6.213.332	1.159.713	-	7.373.045
<i>Verloop 2022 (voorgaand boekjaar)</i>				
Reserve aanvaardbare kosten	5.748.182	296.040	-	6.044.222
Kinderen in de opvang	100.000	-	-	100.000
Financiering investeringen Nadine	66.750	2.360	-	69.110
Totaal bestemmingsfondsen	5.914.932	298.400	-	6.213.332

Toelichting:

Reserve aanvaardbare kosten

KesslerPerspektief (voorheen Perspektief) heeft geconstateerd dat zij in het verleden, zijnde jaren 1974 en 1978, vanuit haar rechtsvoorgangers heeft geïnvesteerd in zorgvastgoed inclusief verbouwingen waarvoor hypothecaire financiering is verkregen bij het Ministerie van Justitie & Veiligheid. Deze financiering is destijds niet als schuld verantwoord, maar in mindering gebracht op de investeringen. Ultimo boekjaar 2023 resteren namelijk drie hypotheeklen waarvan aflossing van de hypotheek volledig dient plaats te vinden bij verkoop van het zorgvastgoed. De investeringen zouden, indien activering destijds had plaatsgevonden voor de aanschafwaarde, per ultimo 2023 volledig zijn afgeschreven, behalve de grondpositie. De grondwaarde is benaderd vanuit de aankooptransactie en eveneens gecorrigeerd. De vergelijkende cijfers zijn aangepast c.q. gecorrigeerd naar de situatie dat slechts baten ter hoogte van de bestede gelden zijn genomen. Het effect op het eigen vermogen is retrospectief in de beginstand per 1 januari 2022 verwerkt, waardoor het saldo per deze datum € 5.748.182 bedraagt. De stand voor het fouterstel bedroeg € 6.379.273. Voor nadere toelichting zie paragraaf 3.4 grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.

Kinderen in de opvang

Met een bijdrage aan de Vrienden van Arosa kan, daar waar nodig, kinderen en jongeren ondersteund worden in de basisbehoeften op hun school/opleiding. Ook kan gezorgd worden voor lessen voor een zwemdiploma en deelname aan vrijetijdsbezigheid. Hulpverleners van Arosa zien heel wat kinderen/jongeren die hun talenten wel willen ontdekken én uitbouwen maar dat vanwege geldgebrek niet kunnen. Hulpverleners en ouders zien kinderen die geholpen zouden zijn met een steuntje in de rug. Hierbij denken we aan activiteiten zoals een muziekopleiding, IT- cursussen (bijvoorbeeld een website bouwen), lid worden van een sportclub, specifieke “kamp leer/training weken” met thema’s als taal/verhalen schrijven, theater, outdoor sport, dans, kortdurende opleidingen binnen horeca en/of toerisme (bijvoorbeeld Jamie Oliver’s Fifteen horeca).

Financiering investering Nadine

In 2021 is de keuken van de crisisopvang gerenoveerd. Diverse sponsors hebben een donatie gedaan om deze investering mogelijk te maken. De kosten van de keuken zijn geactiveerd en worden in 10 jaar afgeschreven. De bijdrage van de sponsors valt in 10 jaar vrij.

1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

4. Eigen vermogen

Overige reserve

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 01-01	Resultaat- bestemming	Overige mutaties	Saldo per 31-12
	€	€	€	€
<i>Verloop 2023 (huidig boekjaar)</i>				
Algemene Reserve	1.432.063	-	-	1.432.063
Algemene reserve subsidie gemeente Rotterdam	-	-684.878	-	-684.878
Algemene reserve subsidie gemeente Den Haag	22.643	-161.951	-	-139.308
Algemene reserve subsidie gemeente Delft	-1.467.584	-100.966	-	-1.568.550
Overige reserve	<u>-12.878</u>	<u>-947.795</u>	<u>-</u>	<u>-960.673</u>
<i>Verloop 2022 (voorgaand boekjaar)</i>				
Algemene Reserve	1.432.063	-	-	1.432.063
Algemene reserve subsidie gemeente Den Haag	122.180	-99.537	-	22.643
Algemene reserve subsidie gemeente Delft	-1.376.621	-90.963	-	-1.467.584
Overige reserve	<u>177.622</u>	<u>-190.500</u>	<u>-</u>	<u>-12.878</u>

Toelichting:

Binnen de algemene reserve wordt onderscheid gemaakt naar de verschillende subsidiestromen/ financiers. Als gevolg van exploitatietekorten in de afgelopen jaren is bij zowel de gemeente Delft, Den Haag en Rotterdam sprake van een negatieve reserve. Mede in het kader van de fusie met de Kessler Stichting per 1 januari 2024 zal het productportfolio worden gevalueerd.

5. Voorzieningen

<i>Het verloop is als volgt weer te geven:</i>	Saldo per 1-jan-23	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Saldo per 31-dec-23
	€	€	€	€	€
Voorziening jubileumverplichtingen	169.386	36.248	-	-	205.634
Voorziening PBL (overgangsrecht)	25.759	-	-	13.546	12.213
Voorziening langdurig zieken	76.783	128.774	76.783	-	128.774
Totaal voorzieningen	<u>271.928</u>	<u>165.022</u>	<u>76.783</u>	<u>13.546</u>	<u>346.621</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de voorzieningen als langlopend moeten worden beschouwd:

	31-12-2023
Kortlopend deel van de voorzieningen (< 1 jr.)	140.988
Langlopend deel van de voorzieningen (> 1 jr.)	205.634

Toelichting per categorie voorziening:

- De voorziening voor jubileumverplichtingen vloeit voort uit de CAO GGZ en is aangepast aan de formatie die per 31 december 2023 in dienst was bij Perspektief.
- De voorziening PBL (overgangsrecht) is een voorziening uithoofde van een cao verplichting in het kader van de overgangsregeling 45+. Deze is aangepast aan de formatie, die per 31 december 2023 in dienst was bij Perspektief en de ..
- Langdurig zieken: In 2023 zijn er 4 medewerkers ziek geworden waarvan niet verwacht wordt dat zij zullen herstellen. Per 31 december 2022 was bij 3 medewerkers voorzien dat zij niet zouden herstellen. Hiervan zijn de kosten volledig afgerekend in 2023. Daardoor zijn er ultimo 2023 4 medewerkers opgenomen in de voorziening langdurig zieken 2023.

1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

6. Langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)

De specificatie is als volgt:

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Hypotheken	675.334	675.334
Totaal langlopende schulden (nog voor meer dan een jaar)	<u>675.334</u>	<u>675.334</u>

Hypotheeken

Het verloop is als volgt weer te geven:

	<u>31-12-2023</u>	<u>31-12-2022</u>
	€	€
Stand per 1 januari	675.334	675.334
Bij: nieuwe leningen	-	-
Af: aflossingen	-	-
Stand per 31 december	<u>675.334</u>	<u>675.334</u>
Af: aflossingsverplichting komend boekjaar	-	-
Stand langlopende schulden per 31 december	<u>675.334</u>	<u>675.334</u>

Toelichting in welke mate (het totaal van) de langlopende schulden als langlopend moeten worden beschouwd:

Kortlopend deel van de langlopende schulden (< 1 jr.), aflossingsverplichtingen	-	-
Langlopend deel van de langlopende schulden (> 1 jr.) (balanspost)	675.334	675.334
hiervan > 5 jaar	-	-

Toelichting:

Stichting Perspektief heeft geconstateerd dat zij in het verleden, zijnde jaren 1974 en 1978, vanuit haar rechtsvoorgangers heeft geïnvesteerd in zorgvastgoed inclusief verbouwingen waarvoor hypothecaire financiering is verkregen bij het Ministerie van Justitie & Veiligheid. Deze financiering is destijds niet als schuld verantwoord, maar in mindering gebracht op de investeringen. Vanuit het jaarverantwoordingstraject 2023 is inzicht ontstaan dat deze verantwoordingswijze onjuist is geweest. Ultimo boekjaar 2023 resteren namelijk drie hypotheek waarvan aflossing van de hypotheek volledig dient plaats te vinden bij verkoop van het zorgvastgoed. De vergelijkende cijfers zijn aangepast c.q. gecorrigeerd naar de situatie dat slechts baten ter hoogte van de bestede gelden zijn genomen. Voor een nadere toelichting zie paragraaf 3.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling.

Voor een nadere toelichting op de langlopende schulden wordt verwezen naar de specificatie overzicht langlopende schulden onder 3.6.4.

De aflossingsverplichtingen komend boekjaar zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

7. Overige kortlopende schulden

De specificatie is als volgt:

	<u>31-dec-23</u>	<u>31-dec-22</u>
	€	€
Crediteuren	820.866	756.475
Belastingen (loonheffing) en premies sociale verzekeringen	1.378.456	1.203.213
Vennootschapsbelasting	811.220	756.220
Omzetbelasting	23.218	-
Schulden ter zake van pensioenen	705.664	828.773
Nog te betalen salarissen	400.296	236.033
Vakantiegeld en eindejaarsuitkering	416.420	464.220
Vakantiedagen	1.592.659	1.208.753
Verplichtingen persoonlijk budget levensfase	-	119.346
Nog te betalen zorgbonus	-	69.733
Schulden uit hoofde van subsidies	270.610	291.326
Prestatiesubsidie vooruitontvangen AWARE	158.782	147.269
Vooruitontvangen opbrengsten	575	-
Overige passiva	728.665	867.940
Totaal overige kortlopende schulden	<u>7.307.430</u>	<u>6.949.301</u>

Toelichting:

Crediteuren

Het saldo crediteuren is kortlopend en heeft betrekking op reguliere uitstaande verplichtingen.

Belastingen (loonheffing) en premies sociale verzekeringen

Het saldo belastingen en premies sociale verzekeringen heeft betrekking op de nog af te dragen loonheffing over periode

Vennootschapsbelasting

Aan Perspektief is een naheffing vennootschapsbelasting over 2014 opgelegd waartegen bezwaar is gemaakt. De naheffing verplichting is opgenomen vanaf de jaarrekening 2019. De overige heffingen vanaf 2015 zijn waar van toepassing betaald. Voor 2018 tot en met 2022 is een nihil aangifte gedaan. In 2024 is met de belastingdienst overeenstemming bereikt over de periode 2014 tot en met 2020, welke in een vaststellingsovereenkomst zal worden vastgelegd. In dit kader zal een nieuwe aanslag worden opgelegd over de periode 2014 tot en met 2019 en 2020. Onder de kortlopende schulden is het te betalen bedrag, inclusief belastingrente opgenomen als verplichting. Voor de jaren 2021 tot en met 2023 zal tezamen met de belastingdienst worden onderzocht of de zorgvrijstelling van toepassing is. Op dit moment is het nog onzeker tot welke uitkomst dit zal leiden.

Omzetbelasting

Het saldo omzetbelasting heeft betrekking op de laatste aangifte over 2023.

Schulden ter zake van pensioenen

Het saldo schulden ter zake van pensioenen ligt in lijn met vorig jaar en heeft betrekking op de nog te ontvangen nota's van het pensioenfonds Zorg en Welzijn

Nog te betalen salarissen

Het saldo nog te betalen salarissen heeft betrekking op de meer- en oproepuren over de periode december, welke in januari 202

Vakantiegeld en eindejaarsuitkering

Het saldo vakantiegeld en eindejaarsuitkering heeft betrekking op de reservering van het nog uit te betalen vakantiegeld over de periode juni 2023 tot en met december 2023.

1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

PASSIVA

7. Overige kortlopende schulden

Toelichting (vervolg)

Vakantiedagen

Voor het saldo vakantiedagen en gerealiseerde meeruren is een reservering vakantiedagen gevormd. De toename van het saldo vloeit met name voort uit een herrekening van de verplichting, waarbij ultimo 2023 het saldo vakantiedagen volledig is voorzien. Hierbij is uitgegaan van het brutoloon per 1 januari 2024, inclusief vakantiegeld, eindejaarsuitkering of IKB en sociale lasten exclusief pensioenpremie. De verwachting is dat de looptijd van deze verplichting in belangrijke mate kortlopend is.

Schulden uit hoofde van subsidies/ Prestatiesubsidie vooruitontvangen AWARE

Het openstaand saldo heeft betrekking op terug te betalen subsidiebedragen en vooruitontvangen gelden voor AWARE

Overige passiva

Het saldo overige passiva bevat diverse kortlopende nog te betalen kosten en vooruit ontvangen bedragen.

1.5 TOELICHTING OP DE BALANS

8. Niet in de balans opgenomen verplichtingen, activa en regelingen

(Meerjarige) financiële verplichtingen

De instelling heeft de volgende meerjarige verplichtingen uit hoofde van lopende leasecontracten, huur en overeenkomsten.

	betaalbaar binnen 1 jaar	betaalbaar 1-5 jaar	betaalbaar na 5 jaar	Totaal
	€	€	€	€
Huur	2.021.303	3.115.497	1.709.802	6.846.602
Operationele lease auto's	15.562	8.775	-	24.337
Operationele lease printers	47.520	154.440	-	201.960
Totaal meerjarige verplichtingen	<u>2.084.385</u>	<u>3.278.712</u>	<u>1.709.802</u>	<u>7.072.899</u>

Bankgaranties

Er zijn bankgaranties verstrekt aan derden voor een totaalbedrag van ruim € 183.170

Social Return on Investment

Als onderdeel van de aanbestedingen van de gemeenten dient een percentage van de opdrachtwaarde exclusief btw ingezet te worden ten behoeve van social return. Het genoemde percentage wordt aan de hand van de inschrijving uitgedrukt in een geldbedrag.

	einde contract	nog te realiseren
WMO Maatwerkarrangementen Den Haag	31-12-2025	-
B-A-R Dagbesteding, Begeleiding	30-9-2029	25.987
WMO Ondersteuning H5 Haaglanden	31-12-2026	-
WMO Maatwerkarrangementen Rotterdam Arosa	31-12-2024	-
WMO Maatwerkarrangementen Rotterdam Perspektief	31-12-2024	-
BWT Beschermd Wonen	31-12-2026	242.021
Voorne, Putten, Goerree Overflakkee	31-12-2027	-

Onzekerheid opbrengstverantwoording

Als gevolg van materiële nacontroles door zorgkantoren, zorgverzekeraars en gemeenten op de gedeclareerde zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning kunnen correcties noodzakelijk zijn op de gedeclareerde productie. De effecten van eventuele materiële nacontroles zijn vooralsnog onzeker. KesslerPerspektief (voorheen Perspektief) heeft op basis van een risicoanalyse een zo nauwkeurig mogelijke inschatting gemaakt van de hieruit voortvloeiende risico's en verplichtingen. Daarbij is rekening gehouden met uitkomsten van interne en externe controle.

Ultimo 2023 is sprake van één nog niet afgeronde materiele controle, welke wordt uitgevoerd door DJI en betrekking heeft op 2021. KesslerPerspektief (voorheen Perspektief) verwacht uit hoofde van genoemde nacontroles geen noemenswaardige correcties op de gedeclareerde en verantwoorde opbrengsten uit zorgprestaties en maatschappelijke ondersteuning.

Overige onzekerheden

Aan Perspektief is een naheffing vennootschapsbelasting over 2014 opgelegd waartegen bezwaar is gemaakt. De naheffing verplichting is opgenomen vanaf de jaarrekening 2019. De overige heffingen vanaf 2015 zijn waar van toepassing betaald. Voor 2018 tot en met 2022 is een nihil aangifte gedaan. In 2024 is met de belastingdienst overeenstemming bereikt over de periode 2014 tot en met 2020, welke in een vaststellingsovereenkomst zal worden vastgelegd. In dit kader zal een nieuwe aanslag worden opgelegd over de periode 2014 tot en met 2019 en 2020. Onder de kortlopende schulden is het te betalen bedrag, inclusief belastingrente opgenomen als verplichting. Voor de jaren 2021 tot en met 2023 zal tezamen met de belastingdienst worden onderzocht of de zorgvrijstelling van toepassing is. Op dit moment is het nog onzeker tot welke uitkomst dit zal leiden.

1.6. MUTATIEOVERZICHTEN VASTE ACTIVA EN SPECIFICATIE LANGLOPENDE SCHULDEN

1.6.1 Materiële vaste activa

	Bedrijfs- gebouwen en terreinen	Machines en installaties	Andere vaste bedrijfs- middelen, technische en administratieve uitrusting	Vervoermiddelen	Totaal
	€	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2023					
- aanschafwaarde	5.767.045	566.225	2.882.587		9.215.856
- cumulatieve afschrijvingen	2.922.140	452.645	1.941.881		5.316.666
- presentatiecorrectie aanschafwaarde	67.914	-52.047	-599.928		-584.061
- presentatiecorrectie cumulatieve afschrijv	-7.750	-290.252	-286.059		-584.061
Boekwaarde per 1 januari 2023	<u>2.920.569</u>	<u>351.785</u>	<u>626.837</u>	<u>-</u>	<u>3.899.190</u>
Mutaties in het boekjaar					
- investeringen	101.694	58.476	167.358	37.482	365.010
- afschrijvingen	283.501	21.731	240.654	5.343	551.229
- bijzondere waardeverminderingen	-	-	210.787	-	210.787
- terugname bijz. waardeverminderingen	-	-	-	-	-
- terugname geheel afgeschreven activa <i>aanschafwaarde</i>	21.153	27.066	550.291	-	598.510
<i>cumulatieve afschrijvingen</i>	21.153	27.066	550.291	-	598.510
- desinvesteringen <i>aanschafwaarde</i>	80.439	4.276	9.940	-	94.655
<i>cumulatieve afschrijvingen</i>	530	37	1.250	-	1.817
per saldo	<u>79.909</u>	<u>4.239</u>	<u>8.690</u>	<u>-</u>	<u>92.838</u>
Mutaties in boekwaarde (per saldo)	<u>-261.716</u>	<u>32.506</u>	<u>-292.773</u>	<u>32.139</u>	<u>-489.844</u>
Stand per 31 december 2023					
- aanschafwaarde	5.835.061	541.312	1.889.786	37.482	8.887.701
- cumulatieve afschrijvingen	3.176.208	157.021	1.555.722	5.343	5.478.355
Boekwaarde per 31 december 2023	<u>2.658.853</u>	<u>384.291</u>	<u>334.064</u>	<u>32.139</u>	<u>3.409.346</u>
<i>Afschrijvingspercentage</i>	2% / 0%	10,0%	20,0%	20,0%	

1.6. MUTATIEOVERZICHTEN VASTE ACTIVA EN SPECIFICATIE LANGLOPENDE SCHULDEN

1.6.2 Langlopende schulden

Leninggever	Afsluit- datum	Hoofdsom	Totale looptijd	Soort lening	Werkelijke rente	Einde rentevast- periode	Restschuld 31-12-2022	Nieuwe leningen in 2023	Aflossing in 2023	Restschuld 31-12-2023	Restschuld over 5 jaar	Resterende looptijd in jaren eind 2023	Aflossings- wijze	Aflossing 2024	Gestelde zekerheden
		€			%		€	€	€	€	€			€	
Hypotheken															
Staat der Nederlanden	1-jul-76	-	n.v.t.	Hypotheek	0,00%	0,00%	279.340	-	-	279.340	-	n.v.t.	bij verkoop pand	-	Trompstraat 79
Staat der Nederlanden	9-jun-78	-	n.v.t.	Hypotheek	0,00%	0,00%	103.052	-	-	103.052	-	n.v.t.	bij verkoop pand	-	Trompstraat 81
Staat der Nederlanden	21-jun-78	-	n.v.t.	Hypotheek	0,00%	0,00%	292.942	-	-	292.942	-	n.v.t.	bij verkoop pand	-	Trompstraat 79
Totaal							675.334	-	-	675.334	-			-	

1.7 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

BEDRIJFSOPBRENGSTEN

9. Baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Wet langdurige zorg	8.431.373	7.177.806
Forensische zorg	1.614.597	1.692.844
Totaal	<u>10.045.969</u>	<u>8.870.650</u>

Toelichting:

Wet langdurige zorg

De opbrengsten uit de Wet langdurige zorg laten zich als volgt specificeren:

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
Gerealiseerde productie	8.508.910	7.144.924
Overproductie	83.387	5.850
Budget aanvaardbare kosten 2023	8.425.523	7.139.074
Meerkosten corona	-	20.003
Meerkosten energie	-	18.729
Nagekomen baten 2022	5.850	-
Opbrengst Wet langdurige zorg	<u>8.431.373</u>	<u>7.177.806</u>

De toename van de opbrengsten Wet langdurige zorg 2023 ten opzichte van vorig jaar is deels gelegen in de indexatie van de tarieven. Ten opzichte van 2022 zijn de tarieven met gemiddeld 6,7% gestegen. Daarnaast zien we een lichte toename van het aantal bezette bedden en sterke toename van de gemiddelde zorgbehoefte.

Forensische zorg

De opbrengst uit forensische zorg ligt redelijk in lijn met de in 2022 gerealiseerde omzet. Tegenover hogere tarieven, intramuraal 7,5% en extramuraal 10%, staat een afname van de gemiddelde bezetting en gerealiseerd aantal begeleidingsuren.

10. Baten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Jeugdwet	194	194
Wet maatschappelijke ondersteuning	15.158.626	13.981.467
Subsidies vanwege Provincies en gemeenten (exclusief Wmo en Jeugdwet)	13.554.240	12.538.808
Additionele trajecten buiten (centrum) gemeente Rotterdam	151.118	332.804
Overige baten uit beroeps- of bedrijfsmatige zorgverlening	686.615	516.783
Baten uit onderaanneming	33.102	272.296
Totaal	<u>29.583.894</u>	<u>27.642.353</u>

Toelichting:

De baten uit andere beroeps- of bedrijfsmatige activiteiten zijn met 7% toegenomen tot ruim € 29,6 miljoen. Deze toename laat zich naast de reguliere indexatie van tarieven in belangrijke mate verklaren door een substantiele stijging van de uurtarieven begeleiding (WMO) in de gemeente Rotterdam. Stijging van tarieven heeft plaatsgevonden naar aanleiding van tariefsonderzoek dat in opdracht van de gemeente Rotterdam is uitgevoerd. Daarnaast heeft een uitbreiding van activiteiten plaatsgevonden. Vanuit de gemeente Delft is een addionele subsidie verstrekt voor het realiseren van jongerenopvang plekken (12 stuk) en het uitbreiden van het aantal pension woningen. Tegenover deze toename staat een afname van het aantal trajecten dat buiten de centrumgemeente Rotterdam is uitgevoerd en heeft een lagere inzet van onderaanneming plaatsgevonden omdat indicaties rechtstreeks aan de onderaannemer zijn toegekend.

1.7 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

BEDRIJFSOPBRENGSTEN

11. Overige bedrijfsopbrengsten

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Huuropbrengsten	928.884	1.083.174
Dotaties fondsen	0	22.150
Eigen bijdragen cliënten sociale opvang	367.794	328.796
Bijzondere Baten en Lasten	8.694	68.425
Totaal	<u>1.305.372</u>	<u>1.502.544</u>

Toelichting:

De lagere huuropbrengsten vloeien voort uit de beëindiging van onderverhuur van de locatie aan de Vulcanusweg. De inkomsten uit eigen bijdrage zijn mede toegenomen als gevolg van de uitbreiding van het aantal plekken jongerenopvang en pension woningen.

12. Kosten van uitbesteed werk en andere externe kosten

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Kosten personeel niet in loondienst	4.508.252	3.620.588
Totaal	<u>4.508.252</u>	<u>3.620.588</u>

Toelichting:

De kosten van personeel niet in loondienst zijn ten opzichte van 2022 sterk toegenomen. Als gevolg van de krappe situatie op de arbeidsmarkt blijken vacatures moeilijk invulbaar en zijn we voor het invullen van onderliggende diensten, zwangerschapsverlof en verzuim steeds meer aangewezen op de inzet van personeel niet in loondienst.

13. Lonen en salarissen

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Lonen en salarissen	18.846.878	18.392.487
Werving & Selectie	62.680	23.253
Overige personeelskosten	1.814.493	1.445.795
Totaal	<u>20.724.051</u>	<u>19.861.534</u>
Specificatie gemiddeld aantal personeelsleden (in FTE's):		
- Primair Proces	363	364
- Ondersteuning en staf	37	42
Gemiddeld aantal personeelsleden op basis van fulltime eenheden	<u>400</u>	<u>406</u>

Toelichting:

Tegenover de afname van het gemiddeld aantal personeelsleden met 1,5% staat een sterke toename van de lonen en salarissen. Per 1 mei 2023 zijn de salarissen in de CAO GGZ verhoogd met 2%. Per 1 november 2023 was sprake van nog een extra loonsverhoging van 5%. De salarissen in de CAO SW zijn per 1 januari 2023 met 2% gestegen en per 1 juli 2023 met 7%. De krapte op de arbeidsmarkt heeft ertoe geleid dat vacatures langer openstaan. Dit is tevens de onderliggende reden voor de toename van de kosten voor werving & selectie. De toename van de overige kosten wordt in belangrijke mate veroorzaakt door een herberekening van de reservering verlofdagen.

1.7 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

BEDRIJFSLASTEN

14. Sociale lasten

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Sociale lasten	3.173.448 0	2.916.186 0
Totaal	<u>3.173.448</u>	<u>2.916.186</u>

Toelichting:

De toename van de sociale lasten is het gevolg van de toename van de lonen en salarissen en herberekening van de reservering verlofdagen

15. Pensioenlasten

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Pensioenlasten	1.680.735	1.687.381
Totaal	<u>1.680.735</u>	<u>1.687.381</u>

Toelichting:

De pensioenlasten voor 2023 zijn minimaal gewijzigd, voornamelijk omdat het pensioenfonds Zorg en Welzijn de pensioenpremies onveranderd heeft gelaten ten opzichte van 2022.

16. Afschrijvingen op materiële vaste activa

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
<i>De specificatie is als volgt:</i>	€	€
Afschrijvingen: - materiële vaste activa	551.229	454.708
Totaal afschrijvingen	<u>551.229</u>	<u>454.708</u>

Toelichting:

De toename van de afschrijvingen op materiele vaste activa is hoofdzakelijk het geval van een schattingswijziging. Dit heeft geresulteerd in een aanvullende afschrijvingslast c.q. impairment voor de zorgpanden van afgerond € 102.000. Deze last is in het boekjaar 2023 verantwoord en is opgebouwd uit de afschrijvingslasten van € 25.421 per jaar voor de jaren 2020 tot en met 2023. Voor een nadere toelichting op de schattingswijziging zie paragraaf 3.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling. Voor een nadere specificatie van de afschrijvingen wordt verwezen naar het

1.7 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

BEDRIJFSLASTEN

17. Overige waardevermindering materiële vaste activa

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Overige waardevermindering van:		
- materiële vaste activa	210.787	-
Totaal	<u>210.787</u>	<u>-</u>

Toelichting:

Voor diverse inventarissen en ict-infrastructuur is sprake geweest van een langer ingeschatte levensduur dan in lijn ligt met verwachte gebruik. Voor inventarissen werd niet consistent afgeschreven in 10 of 5 jaar, gekozen is om alle inventarissen af te schrijven in 5 jaar. Binnen ict-infrastructuur werd afgeschreven in zowel 3 jaar als 5 jaar, gekozen is om alle ict-infrastructuur in 3 jaar af te schrijven. Om die reden is voor de materiële vaste activa – inventarissen een aanvullende afschrijvingslast c.q. impairment verantwoord van afgerond € 185.000 en voor ict-infrastructuur van afgerond € 26.000. Voor een nadere toelichting op de schattingswijziging zie paragraaf 3.4 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling. Voor een nadere specificatie van de afschrijvingen wordt verwezen naar het mutatieoverzicht in paragraaf 3.6a.

18. Overige bedrijfskosten

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Voedingsmiddelen en hotelmatige kosten	980.190	831.760
Algemene kosten	3.699.374	3.460.285
Belastingen	55.000	-
Patiënt- en bewonersgebonden kosten	780.920	780.916
Onderhoud en energiekosten	1.214.802	1.182.548
Huur en leasing	3.228.257	3.154.463
Dotaties en vrijval voorzieningen	-29.531	-55.696
Totaal overige bedrijfskosten	<u>9.929.012</u>	<u>9.354.277</u>

Toelichting:

De overige bedrijfskosten zijn met 5,5% toegenomen tot circa €9,9 miljoen. Deze toename is met name toe te schrijven aan hogere prijzen voor voeding en uitgaven die in het kader van de voorbereidingen op de fusie met de Kessler Stichting zijn gedaan. Daarnaast is in de jaarrekening een VPB-last opgenomen die betrekking heeft op de belastbare resultaten over de periode 2014 tot en met 2020.

1.7 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

BEDRIJFSLASTEN

19. Andere rentebaten en soortgelijke opbrengsten

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Rentebaten	3.943	3
Totaal	<u>3.943</u>	<u>3</u>

Toelichting:

Vanwege de stijgende rente zijn er begin kwartaal 3 interne afspraken gemaakt om het geld beter te benutten door optimaal gebruik te maken van flexibele spaarrekeningen.

20. Rentelasten en soortgelijke kosten

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Rentelasten	-	-24.266
	-	0
Totaal	<u>-</u>	<u>-24.266</u>

Toelichting:

De rentelasten in 2022 vloeien voort uit de negatieve rente die in 2022 van toepassing was.

BELASTINGEN EN AANDEEL IN WINST

21. Belastingen

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
	€	€
<i>De specificatie is als volgt:</i>		
Vennootschapsbelasting	-	-
Totaal	<u>-</u>	<u>-</u>

Toelichting:

KesslerPerspektief (voorheen Perspektief) is in gesprek met de belastingdienst over de toepassing van de zorgvrijstelling over de jaren 2021 tot en met 2023. Op dit moment is nog onduidelijk wat de uitkomst van dit gesprek zal zijn. In afwachting op deze uitkomst zal over 2023 een nihil aangifte worden gedaan.

1.7 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

22. Overige toelichtingen - Honoraria accountant

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
De honoraria (inclusief btw) van de accountant zijn als volgt:	€	€
1 Controle van de jaarrekening	88.437	112.109
2 Overige controlewerkzaamheden (w.o. productieverantwoordingen)	93.552	104.102
3 Fiscale advisering	-	-
4 Niet-controlediensten	-	-
Totaal honoraria accountant	<u>181.989</u>	<u>216.211</u>

Toelichting:

De in de tabel vermelde honoraria voor de controle van de jaarrekening hebben betrekking op de totale honoraria voor het onderzoek van de jaarrekening van boekjaar 2023 (respectievelijk 2022), ongeacht of de werkzaamheden al gedurende het boekjaar zijn verricht.

23. Overige toelichtingen - Gebeurtenissen na balansdatum

Toelichting:

Per 1 januari 2024 zijn de Kessler Stichting en Stichting Perspektief gefuseerd. De organisatie zal vanaf deze datum verder gaan onder de naam Stichting KesslerPerspektief, gevestigd te Den Haag aan De La Reyweg 530. Het bestuur van Stichting KesslerPerspektief zal na de fusie bestaan uit de heer A. Schinkelshoek en mevrouw M.C. Heringa.

Het betreft een juridische fusie van entiteiten, waarbij de Kessler Stichting de verkrijgende partij is. Afgesloten overeenkomsten en de daarbij behorende overeengekomen rechten en plichten zullen automatisch, onder algemene titel (zonder nadere rechtshandeling) over gaan op de verkrijgende organisatie

1.7 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

24. Wet normering topinkomens (WNT)

WNT-verantwoording 2023 van KesslerPerspektief (voorheen Perspektief)

De WNT is van toepassing op KesslerPerspektief (voorheen Perspektief). Het voor KesslerPerspektief (voorheen Perspektief) toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2023 € 205.000 . Dit is gebaseerd op de (sectorale) Regeling bezoldigingsmaxima topfunctionarissen zorg en jeugdhulp, waarbij KesslerPerspektief (voorheen Perspektief) is ingedeeld in klasse IV.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt

Gegevens 2023	
bedragen x € 1	M.C. Heringa
Functiegegevens	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 -31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	166.931
Beloningen betaalbaar op termijn	14.718
<i>Subtotaal</i>	<i>181.649</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	205.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.
Bezoldiging	181.649
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.
Gegevens 2022	
bedragen x € 1	M.C. Heringa
Functiegegevens	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1
Dienstbetrekking?	Ja
Bezoldiging	
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	162.557
Beloningen betaalbaar op termijn	13.443
<i>Subtotaal</i>	<i>176.000</i>
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	199.000
Bezoldiging	176.000

1.7 TOELICHTING OP DE WINST- EN VERLIESREKENING

WNT-verantwoording 2023 van KesslerPerspektief (voorheen Stichting Perspektief)- vervolg

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Gegevens 2023					
bedragen x € 1	C.M.L.Blaas	Th.E. Smits - Hoekstra	M.J. Spithoven	M.L. Henderson	R.A. van Zoolingen
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Vice-voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging					
Bezoldiging	13.588	9.280	9.280	9.280	9.280
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	30.750	20.500	20.500	20.500	20.500
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	13.588	9.280	9.280	9.280	9.280
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2022					
bedragen x € 1	C.M.L.Blaas	Th.E. Smits - Hoekstra	M.J. Spithoven	M.L. Henderson	R.A. van Zoolingen
Functiegegevens	Voorzitter RvT	Vice-voorzitter RvT	Lid RvT	Lid RvT	Lid RvT
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Bezoldiging					
Bezoldiging	11.608	7.640	7.640	7.640	7.640
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	29.850	19.900	19.900	19.900	19.900

2. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2023 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

1.8 VASTSTELLING EN GOEDKEURING

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

De Raad van Bestuur van Stichting KesslerPerspektief (voorheen Stichting Perspektief) heeft de jaarrekening 2023 vastgesteld in de vergadering van dinsdag 28 mei 2024

De Raad van Toezicht van Stichting KesslerPerspektief (voorheen Stichting Perspektief) heeft de jaarrekening 2023 goedgekeurd in de vergadering van dinsdag 28 mei 2024

Resultaatbestemming

Het resultaat wordt verdeeld volgens de resultaatbestemming in de winst- en verliesrekening.

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

w.g.

Mevrouw M.C. Heringa
Bestuurder

w.g.

De heer A. Schinkelshoek
Bestuurder

w.g.

De heer G.J. Segers
Voorzitter

w.g.

De heer drs R.A. van Zoolingen Msc
Lid Auditcommissie

w.g.

De heer R. Boersma
Lid Auditcommissie

w.g.

mevrouw M.J. Spithoven
Lid commissie Kwaliteit & Veiligheid

w.g.

mevrouw A. van Doorn
Lid commissie Kwaliteit & Veiligheid
Lid Remuneratiecommissie

2. OVERIGE GEGEVENS

2. OVERIGE GEGEVENS

2.1 Statutaire regeling resultaatbestemming

Er is geen statutaire regeling resultaatbestemming

2.2 Nevenvestigingen

Hoofdvestiging

De la Reyweg 530, 2571 GN, 's-Gravenhage

Nevenvestiging(en):

Aelbrechtskade 195, 3023 JM, Rotterdam

Spoorsingel 7, 2613 BD, Delft

Elias Steinstraat 75, 2553 RW, 's-

Schoonegge 60, 3085 CX, Rotterdam

Kalfjeslaan 2, 2633 AA, Delft

2.3 Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

De controleverklaring van de onafhankelijke accountant is opgenomen op de volgende pagina.

Baker Tilly (Netherlands) N.V.
Churchillplein 5D (6e etage)
Postbus 85745
2508 CK Den Haag

T: +31 (0)70 358 90 00

denhaag@bakertilly.nl
www.bakertilly.nl

KvK: 24425560

Aan de raad van bestuur en raad van toezicht van
Stichting KesslerPerspektief (voorheen: Stichting Perspektief)

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Verklaring over de in het jaardocument 2023 opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Stichting KesslerPerspektief (voorheen: Stichting Perspektief) te Den Haag (voorheen: Delft) gecontroleerd. Op deze jaarrekening zijn de voorschriften van de Regeling openbare jaarverantwoording WMG (RojW) van toepassing.

Naar ons oordeel geeft de in het jaardocument opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting KesslerPerspektief (voorheen: Stichting Perspektief) op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met vereisten voor de jaarrekening bij en krachtens artikel 40b van de Wet marktordening gezondheidszorg en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. De balans per 31 december 2023.
2. De winst- en verliesrekening over 2023.
3. De toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de Regeling Controleprotocol WNT 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting KesslerPerspektief (voorheen: Stichting Perspektief) zoals vereist in de Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaardocument opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaardocument andere informatie, die bestaat uit:

- Het bestuursverslag.
- Het jaarverslag raad van toezicht.
- Overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- Met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.
- Alle informatie bevat die op grond van de RojW.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de RojW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van het de andere informatie, waaronder het jaardocument, de overige gegevens en de specificaties in overeenstemming met de RojW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de vereisten voor de jaarrekening bij en krachtens artikel 40b van de Wet marktordening gezondheidszorg en de bepalingen van en krachtens de WNT. In dit kader is de raad van bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de Raad van Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de Raad van Bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Accountants

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Den Haag, 31 mei 2024

Baker Tilly (Netherlands) N.V.

Was getekend.

drs. G.J.P. den Brok RA